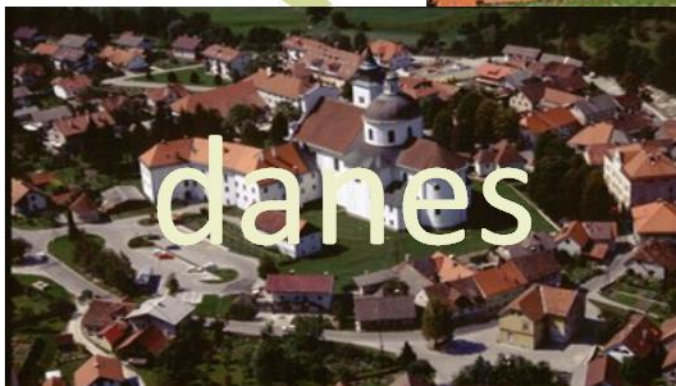

**RAZVOJNI PROGRAM OBČINE GORNJI GRAD
2011 – 2015
Z ELEMENTI DO 2020**

IZVEDBENI DEL

Verzija 2011-03

Gornji Grad, december, 2011

Gradivo pripravil: zavod Porta B, v sodelovanju z Občino Gornji Grad

1. UVOD

NAMEN RAZVOJNE STRATEGIJE IN METODOLOŠKA IZHODIŠČA

Vloga vsake lokalne samouprave je skrb za uravnotežen ter dolgoročen razvoj. Prav s tem namenom smo se lotili izdelave Razvojne strategije Občine Gornji Grad. Razvojni program občine tako opredeljuje skupne dolgoročne družbene, gospodarske in okoljske cilje razvoja ter jih medsebojno usklajuje, pri tem pa ne pozablja na želje občanov in na razvojne priložnosti, ki so pred nami.

Občina Gornji Grad se je v letu 2011 odločila za izdelavo razvojnega programa predvsem zaradi želje po izdelavi revizije dosedanjega poslovanja in doseganja zaželenih ciljev na področju razvoja. Pa tudi zaradi želje po oblikovanju jasno zastavljenih ciljev razvoja, določitvi jasnega poslanstva in vloge občine v prihodnje ter utrditvi svojega položaja med občinami. Z realizacijo v Strategiji zastavljenih ciljev želimo izboljšati mesto na lestvici Občine presežkov.

Akademija Sirius je namreč pripravila lestvico Občine presežkov, ki temelji na izbranih kazalcih. Lestvica meri, kakšen napredek ali zaostanek je določena občina dosegla glede na posamezni kazalnik v primerjalnih letih. V primerjalnih letih 2008 in 2009 je od skupno 210 občin, Občina Gornji Grad zasedla 205. mesto. Lestvice lahko najdemo na spletni strani <http://akademija.sirius.si>.

Lestvico Občine presežkov smiselno sestavljajo posamezni kazalniki:

1. gospodarski kazalniki,
2. človeški dejavniki,
3. ekonomičnost delovanja občinske uprave.

Zaostanek oziroma napredek Občine Gornji Grad v primerjavi z ostalimi občinami Zgornje Savinjske doline ter sosednjima občinami na lestvici je prikazan v naslednji tabeli.

Kazalnik	Pomen kazalnika	Mesto na lestvici glede na posamezni kazalnik po občinah								
		Gornji Grad	Nazarje	Mozirje	Rečica ob Savinji	Ljubno	Luče	Solčava	Vransko	Kamnik
Lestvica presežkov – index skupaj		205.	71.	197.	113.	23.	86.	176.	201.	106.
GOSPODARSKI KAZALNIKI		199.	165.	204.	69.	4.	41.	130.	191.	104.
Dohodnina	Bogastvo posameznikov glede na kraj bivanja	199.	210.	6.	114.	27.	92.	39.	1.	76.
Prihodki podjetij	Uspešnost glede na lokacijo podjetja	140.	57.	139.	134.	108.	157.	192.	118.	26.
Št. zaposlenih oseb/1000 preb.	Ustvariti čimveč delovnih mest, čim več DV	27.	208.	32.	172.	165.	93.	126.	185.	78.
Št. s.p./1000 preb.	Aktivnost prebivalstva v malem gospodarstvu	181.	47.	166.	35.	37.	60.	206.	8.	108.
Št. kmetovalcev/1000 preb.	Negativna korelacija – manjši odstotek preb., višja razvitost	86.	154.	28.	62.	179.	104.	123.	75.	24.
Izdana gradbena dovolj. za nestanov. objekte v m²/1000 prebiv.	Širitev poslovne dejavnosti v bližnji prihodnosti	192.	81.	199.	144.	3.	35.	137.	206.	62.
Št. dokončanih m² stanovanj	Možnost bivanja	199.	141.	175.	79.	139.	91.	112.	76.	174.

		Gornji Grad	Nazarje	Mozirje	Rečica ob Savinji	Ljubno	Luče	Solčava	Vransko	Kamnik
ČLOVEŠKI DEJAVNIKI		196.	65.	129.	74.	61.	168.	130.	199.	142.
Naravni prirast	Naravna rast preb.	169.	9.	37.	14.	97.	178.	209.	48.	199.
Št. otrok v vrtcih/1000 prebivalcev	Demografski potencial prihodnosti	151.	15.	103.	165.	26.	166.	21.	12.	180.
Št. otrok v OŠ / 1000 preb.	Demografski potencial v prihodnosti	185.	23.	63.	81.	51.	33.	98.	127.	198.
Št. dijakov/1000 preb.	Prihodnje znanje prebivalstva	187.	16.	98.	105.	44.	69.	1.	124.	184.
Št. študentov terciarnega izobraževanja / 1000 prebivalcev	Prihodnje znanje prebivalcev	41.	24.	196.	13.	18.	47.	204.	49.	156.
Št. diplomantov/1000 prebivalcev	Dejansko končali študij	146.	148.	99.	190.	141.	24.	81.	174.	120.
Št. sklenjenih zakonskih zvez	Psihološko ravnotežje prebivalcev	99.	8.	79.	116.	102.	11.	121.	123.	191.
Razmerje med porokami in razvezami	Psihološko ravnotežje prebivalcev	197.	113.	160.	53.	148.	195.	128.	210.	34.
Ekonomičnost delovanja občinske uprave		74.	197.	117.	129.	19.	33.	78.	2.	161.

Razvojni program Občine Gornji Grad je najvišji strateški dokument razvojnih dokumentov, ki mu bodo sledili posamezni področni razvojni dokumenti. Prav tako pa predstavlja osnovo za umestitev potreb in želja občine in občanov v lokalne, regionalne in nacionalne razvojne programe in strategije.

Razvojni program Občine Gornji Grad vključuje tako kratkoročne kot tudi dolgoročne cilje, saj je pripravljen za obdobje 2010-2015 z elementi do leta 2020. Pri izdelavi programa smo upoštevali nastale spremembe znotraj in zunaj občine, nove, večje zahteve občanov, prav tako pa smo poskušali predvidevati nove priložnosti (nacionalna in EU razvojna sredstva, LEADER območje, JZP).

Razvojni program vključuje strateški del s štirimi prioritetami in eno presečno prioriteto, swot analizo po prioritetah ter izvedbeni del, v katerem so opredeljeni izvedbeni projekti. Na koncu dokumenta je izdelan še finančni načrt in terminski plan po posameznih načrtovanih projektih. Za vsako krajevno skupnost občine Gornji Grad, je pripravljena slikovna predstavitev prostora v obliki slikovne prezentacije, ki na posameznih slikah prikazovala razvojne pobude programa umeščene v prostor. Tako pripravljeni razvojni program je usklajen s prostorskimi akti, za obdobje najmanj 10 let.

Realizacija razvojnega programa zahteva obsežne pripravljalne aktivnosti in usklajevanja z vidika prostora, modela financiranja in upravljanja. Predvsem pa ima odločilno vlogo doseganje konsenza partnerjev ter kontinuiteta politike čez več mandatnih obdobj.

Metodološka izhodišča

Pri pripravi razvojnega programa je bila uporabljena naslednja metodologija:

- metoda spraševanja-anketiranje
- intervju
- metoda analize dokumentov.

Iskane informacije smo pridobili v obstoječih razvojnih programih in strategijah, v strokovni literaturi in preko internetnih virov.

V sklopu priprave in izdelave Razvojnega programa občine Gornji Grad so bili izvedene številne aktivnosti, v katere je bila vključena širša civilna in strokovna javnost.

Razvojni program se je začel pripravljati z zbiranjem statističnih in drugih podatkov ter pregleda obstoječih virov.

Nadaljevanje izdelave je bila namenjena oceni preteklih programov in projektov občine Gornji Grad.

Proces izdelave programa je med drugim zajemal neposredno obveščanje z vabili na vsa gospodinjstva na spletnih straneh občine, preko občinskega glasila, javni posvet in individualni pogovori z občani.

V tem obdobju se je pričelo zbiranje predlogov javnih zavodov, društev in ostale civilne iniciative s pomočjo vprašalnikov. Anketa je bila poslana po gospodinjstvih v mesecu juniju, in sicer na vsa gospodinjstva na območju občine Gornji Grad. Po določenem času je na občino prišlo manj kot 10 % anket, kar pa sicer spada v okvir reprezentativnega vzorca za optimalno analizo na področju raziskovalne metodologije. Anketa je sestavljena iz A-splošnega in B-turističnega dela.

Sledila je objava v lokalnem občinskem glasilu in na spletni strani občine, kjer smo pozvali vse zainteresirane občane naj se udeležijo javnega posveta ter treh srečanj, na katerih so lahko individualno predstavili svoje razvojne pobude.

Zaradi potrebe po dodatni animaciji prebivalcev smo izvedli tri celodnevna srečanja v Novi Štifti, v Bočni in v Gornjem Gradu, na katerih so občani individualno predstavili svoje razvojne ideje in pobude tako na družbenem kot gospodarskem področju občine. Pregledanih je bilo tudi mnogo raziskav in dokumentov dosedanjega dela občine.

Dodatno smo se pogovorili s podjetniki, gospodarstveniki in predstavniki civilne družbe ter osnutek programa posredovali v pregled občinskim odborom.

Izvedene aktivnosti:

- javno obveščanje in informiranje
- razdelitev anket
- analiza anket
- javni posvet
- tridnevna celodnevna srečanja
- analiza predlogov
- individualni pogovori
- usklajevanja z občinskimi odbori
- argumentiranje osnutka programa

Graf 5: Predlogi za razvoj občine

1.2. PREDSTAVITEV OBMOČJA

Območje občine Gornji Grad sestavljajo:

- Nova Štifta z zaselki Tirosek in Šmiklavž in Zgornji Dol,
- Gornji Grad z zaselki Rore, Šokat in Tajna in z naselji Lenart pri Gornjem Gradu, Florjan pri Gornjem Gradu in Dol ter
- Bočna z zaselki Kropa, Čeplje, Slatina, Podhom, Otok in Delce, ki ležijo ob reki Dreti, ki se v Nazarjah izliva v Savinjo – zato to področje spada v Zgornjo Savinjsko dolino.

Nadmorska višina naselitvenega območja občine je od 400 – 900 m n.m.v.

Skozi občino Gornji Grad teče reka Dreta s pritoki (Bočnica, Kanolščica, Rogačnica, Mačkovec, Kropa, Žrela, Šokatnica).

Občino obdajajo Menina planina z geografsko višino 1.508m, Lepenatka z 1.422m, Veliki Rogatec z 1.557m in Kašna planina z 1.435m.

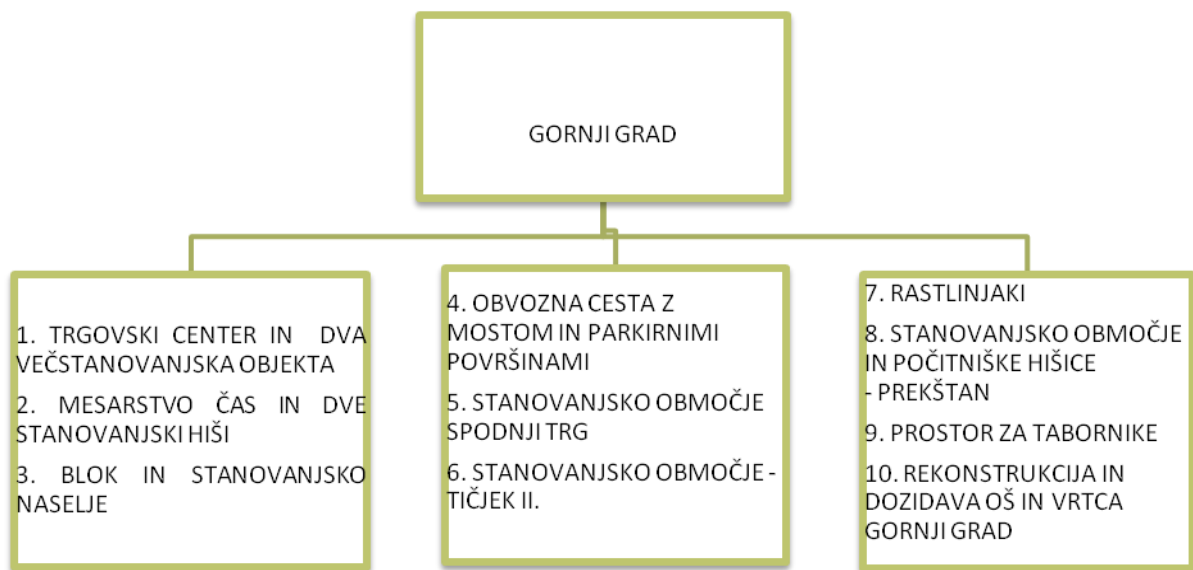
V občini je 23,87 % površine uvrščeno v najobsežnejši naravovarstveni program Evropske skupnosti za zaščito prostoživečih vrst in (njihovih) življenjskih prostorov, Natura 2000. Delež območja uvrščenega v program Natura 2000 znaša v občini Gornji Grad 23,87 % kar je 2.150,26 ha.

Občinski center tvori kraj Gornji Grad, kjer so nahajajo občinska uprava, banka, pošta, osnovna šola, bencinski servis, zdravstveni dom, lekarna, trgovine, gostinski lokali, komunala, podjetji Smreka in Interdent.

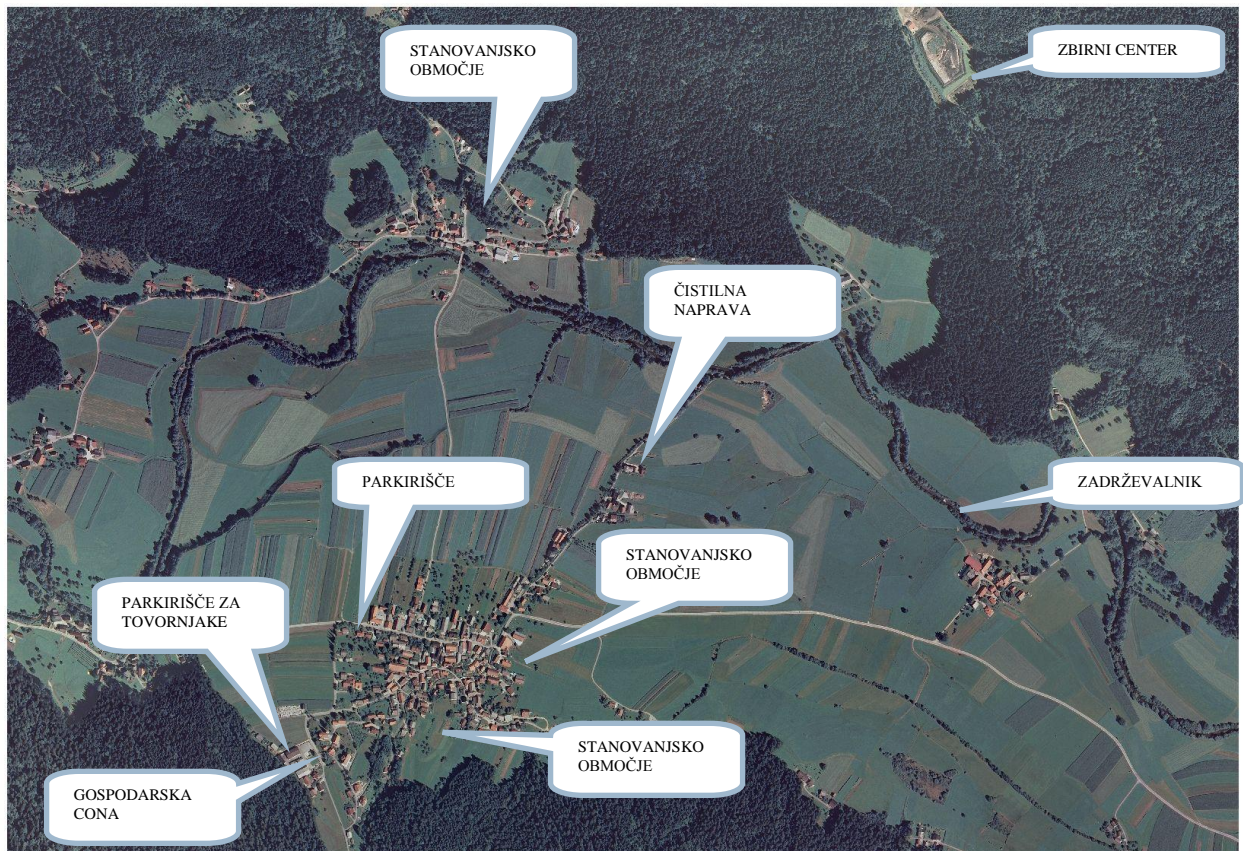
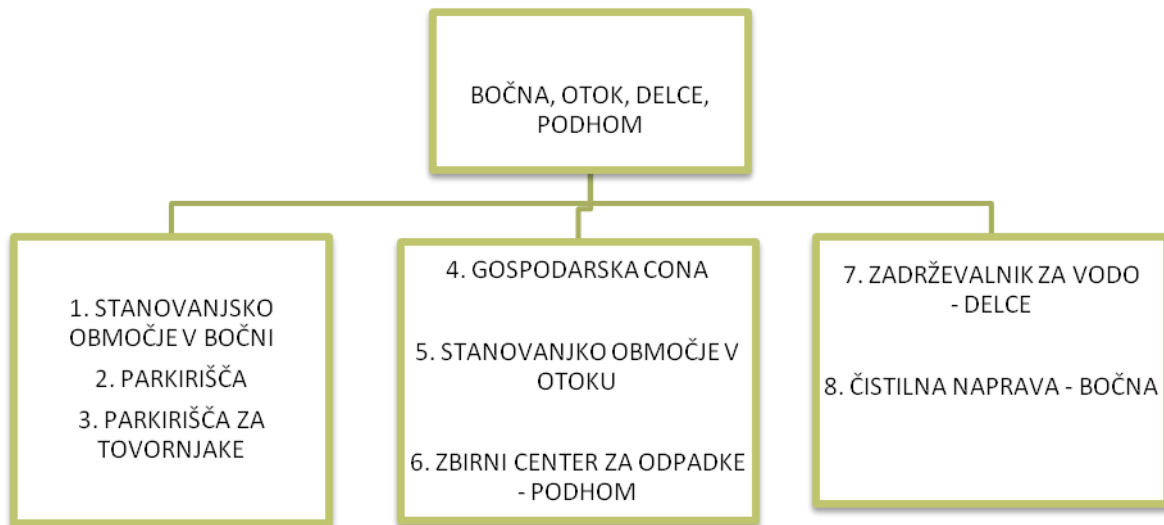
2. IZVEDBENI DEL

Pred oblikovanjem razvojne usmeritve občine smo analizirati stanje, v katerem se občina nahaja. Pri tem smo spoznali pomanjkljivosti občine, torej tista področja, kjer delovanje občine ni bilo najbolj uspešno, spoznali pa smo tudi priložnosti, ki jih lahko izkoristimo za razvoj občine. Glede na dobljene rezultate smo določiti vizijo, ki bo v prihodnosti pomagala do izboljšanja položaja in prepoznavnosti občine.

V nadaljevanju bomo opredelili območja, ki jih v bodoče želimo razvijati in se načrtujejo z Občinskim prostorskim načrtom občine Gornji Grad (OPN), po naseljih (glej skice):

Slika 1: Razvojne možnosti v GORNJEM GRADU

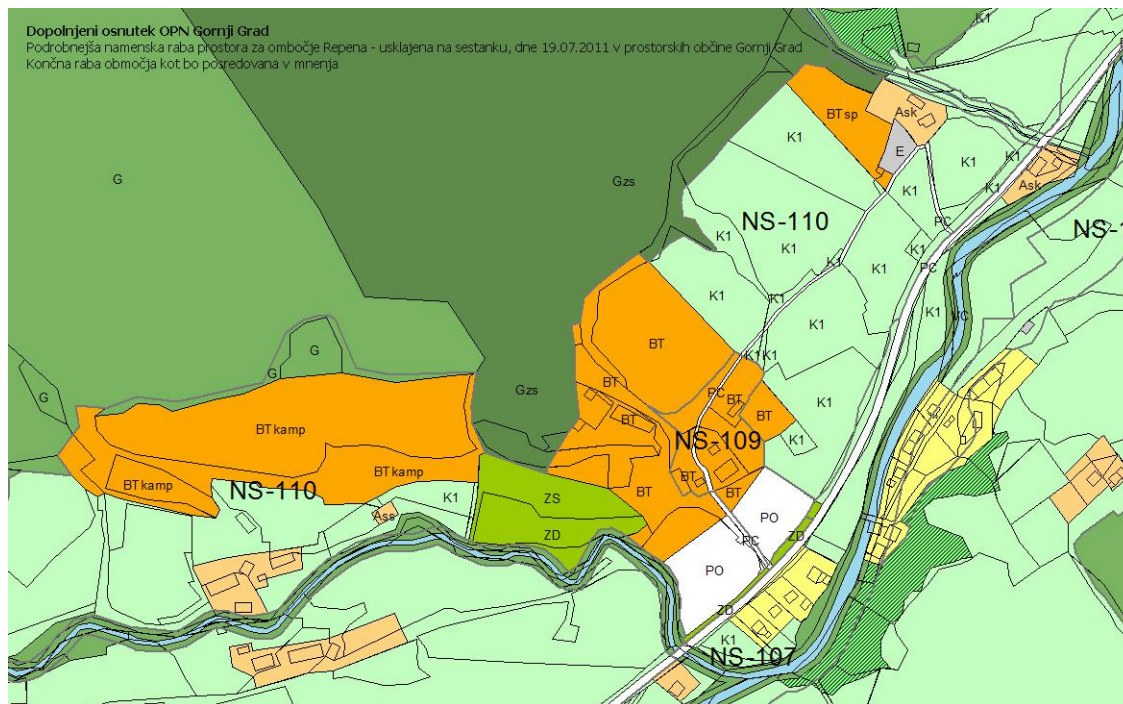
Slika 2: Razvojne možnosti v BOČNI

Slika 3: Razvojne možnosti v NOVI ŠTIFTI

Primer 1: razvoj turistično rekreacijskega centra Repene

Predstavitev enega od razvojnih možnosti razvoja turizma in spremljajočih dejavnosti na tem področju je razvoj turistično rekreacijskega centra Repene. Območje se načrtuje v dopolnjenem osnutku občinskega prostorskega načrta in kaže na razvojne možnosti kraja v bodoče.

Slika 4: Razvojne možnosti turistično rekreacijskega centra Repene (širitev območja za turizem, gradnjo hotelov, nastanitvenih kapacitet, parkirišč, bazenov, športnih površin, ter gradnja campa v neposredni bližini območja)

VIZIJA OBČINE GORNJI GRAD

DOLGOROČNI CILJI

Zagotoviti občino po meri ljudi, trajnostni razvoj ter gospodarsko rast.

VIZIJA

Občina Gornji Grad bo prepoznavnejša in privlačnejša na gospodarskem, kulturnem, športnem, izobraževalnem in zlasti turističnem področju. Prepoznavna pa bo tudi kot zelena občina torej občina trajnostnega razvoja.

STRATEŠKI CILJI

Strateški cilji, zasnovani v okviru Razvojnne strategije občine Gornji Grad so naslednji:

1. večanje ekonomske blaginje z razvojem podjetništva, turizma in kmetijstva,
2. ozaveščanje občanov o pomenu varovanja okolja oziroma o trajnostnem razvoju,
3. dvig kakovosti bivanja ter zagotovitev možnosti vračanja mladih izobraženih kadrov nazaj v občino,
4. povečanje privlačnosti podeželja za delo in bivanje (več in ugodnejša stanovanja),
5. dvig splošnega zdravstvenega in socialnega stanja prebivalcev občine,
6. občina po meri ljudi – aktivno sodelovanje na področju športa in kulture,
7. vključiti lokalna partnerstva v razvoj podeželja,
8. spodbuditi med regijsko in čezmejno sodelovanje.

Omenjeni cilji nakazujejo na razvojne prioritete, iz katerih so izpeljani primerni programi in ukrepi, s katerimi se zadani cilji lahko uresničijo.

3.1. PRIORITETE

Za uresničitev vizije Občina Gornji Grad postavlja štiri prioritete in eno presečno prioriteto, svojega bodočega delovanja in sicer:

PRIORITETA		NAZIV	PODROČJE
1. PRIORITETA	TURIZEM – 5. PRESEČNA PRIORITETA	RAZVOJ PODEŽELJA	kmetijstvo gozdarstvo in turizem podjetništvo na podeželju
2. PRIORITETA		RAZVOJ GOSPODARSTVA	mikro, malo in srednje gospodarstvo
3. PRIORITETA		OBČINA PO MERI LJUDI	Sociala, zdravstvo, šolstvo, kultura in šport
4. PRIORITETA		OKOLJU PRIJAZNA OBČINA	urejanje prostora, varstvo okolja in infrastruktura

3.2. DELEŽNIKI

Pri doseganju zastavljenih ciljev znotraj prioritet bodo naslednji deležniki upravičeni do oblikovanja in izvedbe posameznih razvojnih projektov:

PRIORITETA	UPRAVIČENI DELEŽNIKI
1. PRIORITETA	<ul style="list-style-type: none"> · kmetije · mikro podjetja na podeželju · socialni podjetniki · izvajalci dopolnilnih dejavnosti · pašna skupnost · druga interesna združenja na področju razvoja podeželja
2. PRIORITETA	<ul style="list-style-type: none"> · samostojni podjetniki · gospodarske družbe (mikro, majhna in srednja podjetja) · zadruga · zavodi (socialna podjetja) · izvajalci dopolnilnih dejavnosti · druga interesna združenja (OOPZ, GZS, GIZ)
3. PRIORITETA	<ul style="list-style-type: none"> · posamezniki · društva · zavodi · javni zavodi · zasebni ponudniki – koncesionarji · druga interesna združenja občina · župnija, škofija
4. PRIORITETA	<ul style="list-style-type: none"> · občina · javni / zasebni ponudniki – koncesionarji · posamezniki, društva, zavodi · javni zavodi · druga interesna združenja · gospodarske organizacije
5. PRESEČNA PRIORITETA	<ul style="list-style-type: none"> · posamezniki · društva · zavodi · javni zavodi · samostojni podjetniki · gospodarske družbe · kmetije · izvajalci dopolnilnih dejavnosti · druga interesna združenja · občina · župnija, škofija

3.3. SWOT ANALIZA PRIORITET

Na osnovi razgovorov, socio ekonomske analize, predlogov in opažanj posameznikov, podjetij, zavodov in društev smo analizirali prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti, ki izhajajo iz okolja, življenja občanov, turizma, podjetij ter upravljanja občine. Pomembno je, da z razvojnim programom odpravimo največje slabosti, ki ovirajo razvoj in po drugi strani uporabimo notranje potenciale in zunanje priložnosti.

PRIORITETA 1

RAZVOJ PODEŽELJA

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none">· Ugodna geografska lega (povezava Avstrija – Slovenija - Hrvaška)· Naravna in kulturna dediščina· Razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah· Bližina večjih središč· Prireditve in druge dejavnosti društev/združenj· Prepoznana naravna in kulturna dediščina· Ugoden dostop· Tradicija na področju dopolnilnih dejavnosti· Obstoječa turistična infrastruktura	<ul style="list-style-type: none">· Prostorske ovire pri razvoju podjetništva· Opuščanje kmetijske dejavnosti· Nezainteresiranost mladih za kmetijsko dejavnost· (Pre)majhno število ponudnikov različnih turističnih storitev· Zapletenost upravnih postopkov pridobivanja dovoljenj· Slabo delovanje javnega potniškega prometa· Slabo razvita ponudba· Pomanjkanje javnih prostorov (sanitarij, prostorov za piknike, sejmišč)· Premalo dodane vrednosti
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none">· Možna dopolnitev obstoječe turistične infrastrukture· Ohranjena naravna in kulturna dediščina· Razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah· Skupni nastop na trgu· Razvijanje specifičnih proizvodov in trganje· Ukrepi države/EU za obnovo in razvoj· Obnova in oživitev vaških jeder· Izgradnja kolesarskih in pešpoti· Izboljšanje organizacije turističnih, športnih, kulturnih prireditev,· Vključitev kmetij v naravi prijazno proizvodnjo	<ul style="list-style-type: none">· Opuščanje kmetijske dejavnosti· Pomanjkanje usposobljenih / izobraženih kadrov in prepočasno usposabljanje le-teh· Zmanjšanje obsega pridobitnih dejavnosti· Praznjenje podeželja (manjšanje števila prebivalcev)· Slabši standard v primerjavi z drugimi območji v RS,· Nezdostna oskrba z materialnimi in kulturnimi dobrinami na podeželju,· Pasivnost in apatija mladih· Pomanjkanje usposobljenih/izobraženih kadrov predvsem srednje in starejše populacije in prepočasno usposabljanje le-teh

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> . relativno veliko število malih podjetij in s.p. . tradicija pri opravljanju nekaterih dejavnosti . les kot surovinska osnova . neizkoriščenost prostorov oz. obstoječih kapacitet . znanje s področja predelave lesa . na razpolago prostori za opravljanje dejavnosti 	<ul style="list-style-type: none"> . prostorsko planiranje . neustrezna kvalifikacijska struktura . pomanjkanje specifičnih in nekaterih strokovnih znanj (tudi podjetniške vsebine) . premalo podpore lokalnih skupnosti . pomanjkanje programov . ekonomska šibkost delujočih podjetij . šibka investicijska aktivnost . majhno število zaposlenih v podjetjih . premalo podjetniške miselnosti . miselnost, da se nič ne izplača
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> . možnost povezave malih podjetij za proizvodnjo do končnega produkta in skupnih nastopov . možnost trženja določenih specifičnih znanj . povpraševanje po nekaterih storitvah presega ponudbo . izraba lesne surovine . možnost izdelave izdelkov drobne obrti kot dopolnitev turistični ponudbi . storitvena dejavnost 	<ul style="list-style-type: none"> . individualnost . nezavedanje nujnosti povezovanja in skupnih nastopov . registracijski in drugi postopki za dejavnosti v manjšem obsegu . neuporaba sodobnih komunikacijskih sredstev (premalo znanja in zavedanja o nujnosti uporabe) . nezainteresiranost za podjetništvo

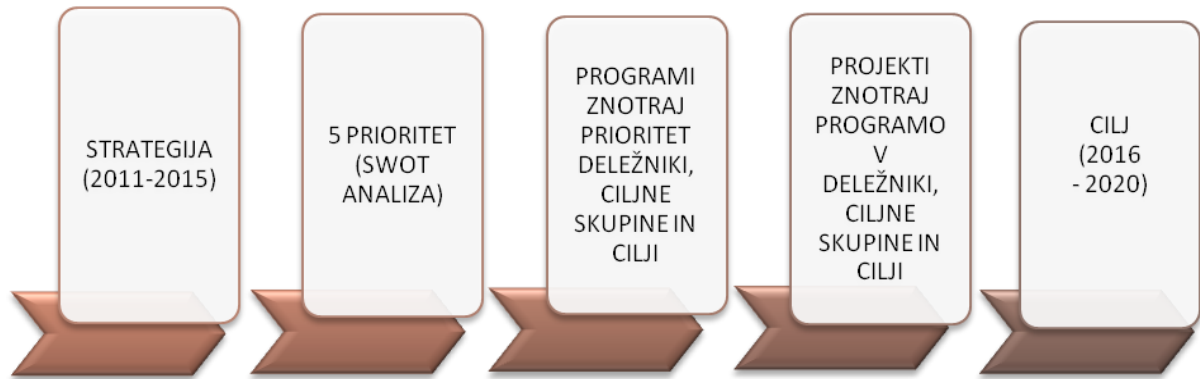
PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> · 100 – letna tradicija zborovskega petja · Prepoznavna amaterska gledališka skupina · določena strokovna znanja domačinov · izkušnje domačinov za posamezna področja razvoja · gostoljubnost, prijaznost, komunikativnost prebivalstva · tradicija pri opravljanju določenih dejavnosti · navezanost na območje, vztrajnost pri doseganju zastavljenih ciljev · pripravljenost za pomoč · relativno dobro razvit osnovnošolski izobraževalni sistem · interes prebivalstva za razvoj območja 	<ul style="list-style-type: none"> · pomanjkanje delovnih mest za celotno aktivno prebivalstvo, posebej za mlade · odliv strokovnega kadra zaradi pomanjkanja ustreznih delovnih mest · študenti se ne vračajo v občino · skromen stanovanjski potencial · neugodna starostna struktura · neugodna izobrazbena struktura · pomanjkanje nekaterih vrst strokovnega kadra · pomanjkanje izobraževalnih institucij · relativno visoke dnevne migracije · visoki prevozni stroški · nepovezanost delovanja strokovnih in drugih institucij · dostopnost zdravstvene mreže
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> · dobro razvita društvena dejavnost in dobro delovanje interesnih združenj in društev · razvoj socialnega podjetništva · aktivni LAS · obšolske interesne dejavnosti 	<ul style="list-style-type: none"> · nezaupanje do dejavnosti upravljanja s človeškimi viri« · premalo znanja in poguma za drugačen pristop · človeški viri · zakoreninjenost neprilaganja zahtevam trga nekaterih starejših nosilcev kmetijskih gospodarstev · prepočasno razumevanje ključnih razvojnih priložnosti območja in s tem zaostajanje v razvoju z ostalim območjem

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> · ohranjeno in čisto naravno okolje z zavarovanimi območji · ekološko neobremenjeno okolje (v območju ni industrije ali drugih večjih onesnaževalcev) · redka, pretežno podeželska poselitev, velike kmetije - celki · prostor za razvoj različnih dejavnosti · velika biotska pestrost · ohranjeni vodni potenciali · razmeroma kvalitetna pitna voda · vključenost v Naturo 2000 	<ul style="list-style-type: none"> · neusklajena raba prostora · relativno slaba cestna / prometna infrastruktura · pomanjkanje prostora za nekatere dejavnosti · zavarovano območje · strmi in plazoviti tereni, vodna erozija · slaba dostopnost do zaposlitvenih in oskrbovalnih centrov · oddaljenost od regijskih središč · slaba ozaveščenost o ekologiji
PRILOŽNOSTI	NEVERNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> · možnost uporabe alternativnih virov energije (vodni viri, sonce, biomasa) · možnost uporabe vodnih virov in drugih naravnih virov · · trženje naravnih danosti in aktivnosti v naravi (rekreacija, lov, ribolov, fotolov, pohodništvo) 	<ul style="list-style-type: none"> · preslabo poznavanje naravnih procesov in možnosti trženja nelesnih funkcij gozda · lovska zakonodaja · neusklajenost med uporabniki prostora (ribiči, lovci, lastniki, naravovarstveniki, športniki in ponudniki športnih aktivnosti)

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> · bogastvo naravne in kulturne dediščine · ohranjeno naravno okolje z zavarovanimi območji · ekološko neobremenjeno okolje · tradicija v turizmu, gostoljubnost, prijaznost · možnost kolesarjenja in veliko število obstoječih in razvijajočih se turističnih kmetij, ki so usmerjene v ekološko kmetovanje in imajo možnost direktnega trženja · vključenost tradicionalnih dejavnosti gozdarstva in kmetijstva v turistične programe · interes prebivalcev za razvoj turizma · možnost prenosa dobrih praks s sosednjih območij 	<ul style="list-style-type: none"> · slaba izkoriščenost objektov kulturne dediščine · slaba turistična infrastruktura · slaba izkoriščenost obstoječih zmogljivosti · pomanjkanje strokovnega kadra · nepovezanost posameznih turističnih produktov in programov v celovit turistični produkt · sezonskost turistične ponudbe; · pomanjkanje kvalitetnih, primerno opremljenih prodajnih mest · pomanjkanje kvalitetnih avtohtonih prodajnih artiklov (spominki) · neustrezna prometna infrastruktura · vzdrževanje graščine in gospodarjenje s poslopjem · premalo promocije že obstoječe ponudbe
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> · oblikovanje skupnih turističnih programov · oblikovanje skupnega turističnega produkta območja · proizvodnja in trženje spominkov, izdelkov drobne obrti, izdelkov s kmetij · sodelovanje s sosednjimi območji – vključenost v regijske in nacionalne turistične programe · nadaljevanje kulturnih prireditev na prostem in v katedrali Gornji Grad · trženje kulturne in naravne dediščine · razvoj lokostrelstva, alpskega smučanja, pohodništva in kolesarjenja 	<ul style="list-style-type: none"> · individualizem ljudi in institucij · nezavedanje nujnosti povezovanja · toga zakonodaja · nepoznavanje priložnosti turizma v ohranjeni naravi (zavarovana območja) · nezainteresiranost občanov za to gospodarsko panogo · prepočasno prilagajanje na tržne razmere · neustrezni kadri – premalo znanja za delo na področju turizma · premalo znanja tujih jezikov

3.4. RAZVOJNI PROGRAMI

Predlogi naložb in ukrepov izhajajo iz današnjega poznavanja razmer, zato se bodo v času razvojnega programa predlagane naložbe in načini izvedbe najverjetneje spreminjali, porajali pa se bodo tudi novi in boljši predlogi – predvsem bodo ti natančneje opredeljeni kot POSAMEZNI PROJEKTI

PRIORITETA	PROGRAM	CILJI
1. PRIORITETA RAZVOJ PODEŽELJA Sofinancerji: MKGP UKREP 1, 2, 3, 4 LEADER PROGRAM SKLAD RS za regionalni razvoj, RIBNICA OBČINA GORNJI GRAD CILJ 3 – SI Avstrija	PROGRAMI RAZVOJA PODEŽELJA	Pomoči, dodeljene po uredbi komisije (ES) št. 1857/2006 – »skupinske izjeme za kmetijstvo« <ul style="list-style-type: none"> - Naložbe v kmetijska gospodarstva - Varstvo tradicionalne krajine in stavb - Premestitev kmetijskih poslopij v javnem interesu - Pomoč za plačilo zavarovalnih premij - Pomoč za zaokrožitev zemljišč - Pomoč za spodbujanje kakovostnih kmetijskih proizvodov - Zagotavljanje tehnične podpore v kmetijskem sektorju Cilji: <ul style="list-style-type: none"> - ohranjanje poseljenosti in kulturne krajine - ohranjanje in izboljšanje naravnega okolja - izboljšanje higienskih razmer in standardov za dobro počutje živali - povečanje konkurenčnosti primarnega sektorja - izboljšanje učinkovitosti in strokovnosti kmetijstva - spodbujanje diverzifikacije

	UREJANJE NASELIJ	<ul style="list-style-type: none"> - povečati kakovost bivanja - omogočiti zadovoljevanje potreb nekaterih specifičnih skupin občanov (mladi, društva...) - ohraniti poseljenost podeželja - omogočiti nove alternativne dejavnosti z novimi (zelenimi) delovnimi mesti - urediti cestno in ostalo komunalno infrastrukturo v trškem in vaških središčih - oživiti in namensko urediti zapuščene zgradbe v središčih - omogočiti usklajeno uporabo energetskega virov v središčih - ustvariti materialne pogoje za zagon inovativnih društvenih in podjetniških dejavnosti - Ohraniti in obnoviti spomenike kulturne in naravne dediščine
	BIO - OKRAJ	<ul style="list-style-type: none"> - pridelava bio-sadja in bio-zelenjave - odprtje novih registriranih dejavnosti na področju predelave lesa - razvoj dejavnosti na področju obnovljivih virov energije - biomasa - večja usposobljenost in konkurenčnost kmetov - povišanje produktivnosti - razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah - razvoj podeželjskega turizma
2. PRIORITETA		
GOSPODARSTVO Sofinancerji: MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO (MG) SLOVENSKI PODJETNIŠKI SKLAD - SPS MDDSZ (programi aktivne politike zaposlovanja) Agencija JAPT Agencija TIA MKGP - UKREP 3, 4 LEADER PROGRAM SKLAD RS za regionalni razvoj, RIBNICA OBČINA GORNJI GRAD CILJ 3 – SI AU, SI HR ESS (evropski socialni sklad) NORVEŠKI FINANČNI MEHANIZEM ŠVICARSKI SKLAD	ZELENA DELOVNA MESTA	<ul style="list-style-type: none"> - nove registracije dejavnosti v občini - zmanjšanje števila brezposelnih oseb v občini - manjši odhod mladih ljudi iz občine - višja usposobljenost ljudi - nova delovna mesta
	SOCIALNO PODJETNIŠTVO	<ul style="list-style-type: none"> - nove registracije dejavnosti v občini - zmanjšanje števila brezposelnih oseb v občini - manjši odhod mladih ljudi iz občine - višja usposobljenost ljudi - nova delovna mesta

3. PRIORITETA	VKLJUČEVANJA MLADIH V RAZLIČNE AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - oblikovanje inovativne in dostopne ponudbe - vzpostavitev mladinske točke / centra - mladinski hotel - center tabornikov - krepitev kulturnega in socialnega življenja - krepitev medgeneracijskega sodelovanja - povečanje kvalitete bivanja v občini - Priprava dokumentacije za območje pod osnovno šolo za rekreacijske in družabne namene; - Izgradnja utilitarne objekta na športnem igrišču pri osnovni šoli; - Obnova in posodobitev ostalih športnih igrišč; - Pokritje centralnega športnega igrišča in možnost uporabe v zimskem obdobju: - Obnova kulturnih in gasilskih domov - Rekonstrukcija OŠ in vrtca - Investicijsko vzdrževanje notranjih delov osnove šole; - Investicijsko vzdrževanje zunanosti osnovne šole; - Investicijsko vzdrževanje zunanosti telovadnice; - Investicijsko vzdrževanje notranjosti telovadnice
OBČINA PO MERI LJUDI Sofinancierji: SVLR MŠŠ MVZT MK URAD ZA MLADINO MDDSZ (programi aktivne politike zaposlovanja) MKGP - UKREP 3, 4 LEADER PROGRAM SKLAD RS za regionalni razvoj, RIBNICA OBČINA GORNJI GRAD CILJ 3 – SI AU, SI HR ESS (mednarodni socialni sklad) NORVEŠKI FINANČNI MEHANIZEM ŠVICARSKI SKLAD PROGRAM KULTURA	BOLJŠA DOSTOPNOST DO JAVNIH SLUŽB IN KONCESIONARSKIH STORITEV	<ul style="list-style-type: none"> - organizirane uradne ure - organizirani prevozi za šibkejšo občane - organizirani dostop do informacij (točka, www, glasilo, posveti, ...)
	KREPITEV KULTURNEGA IN SOCIALNEGA ŽIVLJENJA	<ul style="list-style-type: none"> - oblikovanje prepoznavnih dogodkov - vključitev v nacionalne in mednarodne kulturne iniciative - mreženje, regionalno in mednarodno delovanje - izvedba poletnih in tematskih šol iz področja kulture in sociale - socialno podjetništvo - krepitev kulturnega in socialnega življenja - krepitev medgeneracijskega sodelovanja - povečanje kvalitete bivanja v občini - mobilna kultura - obnova kulturnega doma - vzpodbuditev društev za skupen projekt, predvsem pri organizaciji različnih aktivnosti v okviru kulturnega doma - organiziranje abonmajskih izletov s strani obstoječih kulturnih društev - obnova kulturnih spomenikov in grobišč; - spodbujanje obnove kulturne premične in nepremične dediščine v zasebni lasti na podlagi razpisov. - ohranjanje in širitev muzejske dejavnosti in zagotovitev dodatnih prostorov, ter dopolnitev gradiva; - sofinanciranje obnove sakralne in umetniške dediščine

		<ul style="list-style-type: none"> - sodelovanje s partnerskimi mesti, organizacijami, ... (društvo SLAP : ZADAR)
	KREPITEV MEDGENERACIJSKEGA SODELOVANJA	<ul style="list-style-type: none"> - univerza za III. (tretje) življenjsko obdobje - vključitev v mrežo VŽU (vse življenjsko učenje) - spodbujanje volonterstva in prenosa znanja - organizacija dogodkov - mreženje, regionalno in mednarodno delovanje - krepitev kulturnega in socialnega življenja - krepitev medgeneracijskega sodelovanja - povečanje kvalitete bivanja v občini
	IZBOLJŠATI SOCIALNO OSKRBO ZA STAREJŠE OBČANE	<ul style="list-style-type: none"> - povečati kakovost bivanja - omogočiti zadovoljevanje potreb starejših občanov - ohraniti poseljenost podeželja - omogočiti nova delovna mesta - povečanje kvalitete bivanja v občini
4. PRIORITETA	OBČINSKI PROSTORSKI NAČRT	<ul style="list-style-type: none"> - povečati poseljenost v občinskem središču in drugih komunalno urejenih naseljih - povečati kakovost bivanja - ohranjati in pospeševati osnovno oskrbo v naseljih - zagotoviti možnost gradnje ob optimalnem upoštevanju okoljskih dejavnikov - ohranjati poseljenost odročnejših krajev v občini - zagotoviti pogoje za razvoj podjetništva - zagotoviti pogoje za delovna mesta - razvoj turizma - izboljšanje poplavne varnosti
OKOLJE IN PROSTOR Sofinancierji: MPR SVLR MOP MDDSZ (programi aktivne politike zaposlovanja) EKO SKLAD MKGP - UKREP 3, 4 LEADER PROGRAM SKLAD RS za regionalni razvoj, RIBNICA OBČINA GORNJI GRAD CILJ 3 – SI AU, SI HR IPA SLO – HR 51 Evropsko TERITORIALNO SODELOVANJE PROGRAM INTELIGENTNA ENERGIJA EVROPE EUROPEAN LOCAL ENERGY ASSISTANCE (ELENA) ESS (mednarodni socialni sklad) NORVEŠKI FINANČNI MEHANIZEM ŠVICARSKI SKLAD	IZBOLJŠANJE LOKALNE CESTNE INFRASTRUKTURE	<ul style="list-style-type: none"> - povečati naložbe v javno prometno infrastrukturo - izboljšati cestno infrastrukturo v občini - povečati pretočnost in splošno prometno varnost na cestišču - ohraniti poseljenost podeželja - povečati kakovost bivanja - zagotoviti pogoje za delovna mesta - zagotoviti ustrezno dostopnost do gospodarskih subjektov - omogočiti varno udeležbo pešcev in kolesarjev v prometu - urediti invalidom primerno infrastrukturo
	UREDITEV TAMETSKIH POTI	<ul style="list-style-type: none"> - izboljšati varnost udeležencev v prometu - uvedba nove infrastrukture – peš poti, kolesarskih, dediščinskih, pohodnih in drugih poti v občini - povečati kakovost bivanja - izboljšati turistično ponudbo
	IZBOLJŠANJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE	<ul style="list-style-type: none"> - varovati okolje - izboljšati komunalno infrastrukturo v občini - povečati kakovost bivanja - izpolniti zahteve po uskladitvi s predpisi na področju okolja - zagotoviti odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda - ustrezno celovito rešiti sedanje, okolju neprijazne individualne rešitve za odvajanja komunalnih odpadnih voda

		<ul style="list-style-type: none"> - zagotoviti čistost naselja in okolice, vključno z vodotokom občine.
	IZBOLJŠATI VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI	<ul style="list-style-type: none"> - povečati oziroma ohraniti kakovost bivanja - zagotavljati varnost prebivalcem občine - opremiti gasilska društva za optimalno delovanje - preprečiti oziroma zmanjšati možnosti za poplavljanje zaradi neurejenih vodotokov
	IZVEDBA LOKALNEGA ENERGETSKEGA KONCEPTA OBČINE GORNJI GRAD	<ul style="list-style-type: none"> - zmanjšanje skupne rabe energije v zgradbah za 6 % do leta 2017 glede na leto 2010 - povečati delež obnovljivih virov energije za 7 % do leta 2017 glede na leto 2010 - povečati motiviranost, osveščenost in energetska zavest o pomembnosti učinkovite rabe energije in spodbujanja obnovljivih virov energije v občini Gornji Grad - zmanjšanje rabe električne energije za javno razsvetljava v občini Gornji Grad - Izvajanje investicijskih ukrepov za zmanjšanje rabe energije v javnih zgradbah - Izdelava potrebne investicijske dokumentacije za javne zgradbe za ukrepe URE (učinkovite rabe energije) in OVE (obnovljivi viri energije) - Organizacija različnih dogodkov za izobraževanje, osveščanje in informiranje na temo URE in OVE. - Spodbujanje in privabljanje zunanjih vlagateljev v ukrepe URE in OVE - Postopna zamenjava navadnih svetilk javne razsvetljave z LED svetilkami Osveščanje in izobraževanje občanov (v šolah, na KS) - Vzpostavitev energetskega knjigovodstva v javnih zgradbah - Razširitev sončne elektrarne na Planinskem domu na Menini planini - Izdelava študije izvedljivosti postavitve SE na javnih zgradbah - Izdelava študij izvedljivosti
	UPORABA OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE	<ul style="list-style-type: none"> - povečati kakovost bivanja - prispevati k varovanju naravnega okolja - omogočiti nove zaposlitve
	IZBOLJŠATI TELEKOMUNIKACIJSKE STORITVE (GOŠO)	<ul style="list-style-type: none"> - povečati kakovost bivanja - ohraniti poseljenost podeželja - olajšati komunikacijo <p>GOŠO - GRADNJA, UPRAVLJANJE IN VZDRŽEVANJE ODPRTEGA ŠIROKOPASOVNEGA OMREŽJA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ</p>
5. PRESEČNA PRIORITETA	VEČJA TURISTIČNA PREPOZNAVNOST OBČINE	<ul style="list-style-type: none"> - razvoj mikro turizma - urejeni turistični programi urejene tematske poti
TURIZEM		<ul style="list-style-type: none"> - vzpostavitev centra TIC (turistično informacijski center) v občini povečanje kvalitete bivanja v občini - nova delovna mesta

<p>SVLR MG MOP MDDSZ (programi aktivne politike zaposlovanja) MKGP - UKREP 3, 4 LEADER PROGRAM SKLAD RIBNICA OBČINA GORNJI GRAD CILJ 3 – SI AU, SI HR IPA SLO – HR 51 Evropsko TERITORIALNO SODELOVANJE PROGRAM</p>		<ul style="list-style-type: none"> - specializacija turistične ponudbe - skupna in ciljna promocija... - povezati že sedaj delujoče dejavnike na področju turizma in gostinstva - izdelava promocijskega materiala za promocijo občine ponudnikov - povezati obstoječe delovanje posameznikov, društev z zunanjimi; - dogovoriti strategijo razvoja z lastniki, ki posedujejo objekte kateri so pomembni za delovanje , uporabo in trženje turistične in kulturne ponudbe tekoče - investicijsko vzdrževanje turističnih in kulturnih znamenitosti (graščina, posojilnica, Štekl, itd.)
<p>ESS (mednarodni socialni sklad) NORVEŠKI FINANČNI MEHANIZEM ŠVICARSKI SKLAD</p>	<p>OBMOČJE TURISTIČNO REKREACIJSKEGA CENTRA REPENE</p>	<p>Izgradnja celovitega kompleksa, namenjenega sprostitvi celotne družine</p> <ul style="list-style-type: none"> a) hotel z wellnessom, bazeni in ostalo infrastrukturo, b) športni center z vodnim parkom ter c) cca 50 apartmaji
	<p>CILJNO UPRAVLJANJE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vzpostavitev mreže oddaje sob s ponudbo "bed & breakfast" - Izgradnja tematskih poti - Izdelava promocijskega materiala - Posodobitev obstoječih turističnih kapacitet - Spodbujanje novih turističnih kapacitet - Nova delovna mesta - Novi produkti: zdravilni turizem, mladinski turizem, verski turizem, kulturni turizem in športni turizem - Vlaganja v novo turistično infrastrukturo: ureditev: <ul style="list-style-type: none"> - smučišč, - strelišč - počivališč za pohodnike, kolesarje - počivališč za avtodome, - tematskih poti (pot sv. Benedikta)

Pojmi :

MDDSZ	MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE
MF	MINISTRSTVO ZA FINANCE
MG	MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO
MJU	MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO
MKGP	MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO
MKGP	MINISTRSTVO ZA KULTURO
MOP	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
MPR	MINISTRSTVO ZA PROMET
MŠŠ	MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT
MVZT	MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO, ZNANOST IN TEHNOLOGIJO
TIA	TEHNOLOŠKA AGENCIJA SLOVENIJE
JAPTI	JAVNA AGENCIJA RS ZA PODJETNIŠTVO IN TUJE INVESTICIJE
SPS	SLOVENSKI PODJETNIŠKI SKLAD
ARSKTRP	AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KMETIJSKE TRGE IN RAZVOJ PODEŽELJA
UKREPI 1	UKREPI RAZVOJA PODEŽELJA
	111 - USPOSABLJANJE ZA DELO V KMETIJSTVU IN GOZDARSTVU
	112 - POMOČ MLADIM PREVZEMNIKOM KMETIJ
	113 - ZGODNJE UPOKOJEVANJE KMETOV
	121 - POSODABLJANJE KMETIJSKIH GOSPODARSTEV
	122 - POVEČANJE GOSPODARSKE VREDNOSTI GOZDOV
	123 - DODAJANJE VREDNOSTI KMETIJSKIM IN GOZDARSKIM PROIZVODOM
	125 - IZBOLJŠANJE IN RAZVOJ INFRASTRUKTURE, POVEZANE Z RAZVOJEM IN PRILAGODITVIJO KMETIJSTVA
	132 - SODELOVANJE KMETIJSKIH PROIZVAJALCEV V SHEMAH KAKOVOSTI HRANE
	133 - PODPORA SKUPINAM PROIZVAJALCEV PRI DEJAVNOSTIH INFORMIRANJA IN POSPEŠEVANJA PRODAJE ZA PROIZVODE, KI SO VKLJUČENI V SCHEME KAKOVOSTI HRANE
	142 - PODPORA ZA USTANAVLJANJE IN DELOVANJE SKUPIN PROIZVAJALCEV
UKREPI 2	OHRANJANJE OKOLJA IN PODEŽELJA
	211, 212 - IZRAVNALNA PLAČILA ZA OBMOČJA Z OMEJENIMI MOŽNOSTMI ZA KMETIJSKO DEJAVNOST
	214 - KMETIJSKO OKOLJSKA PLAČILA
UKREPI 3	KAKOVOST ŽIVLJENJA NA PODEŽELJU IN DIVERZIFIKACIJA PODEŽELSKEGA GOSPODARSTVA
	311 - DIVERZIFIKACIJA V NEKMETIJSKE DEJAVNOSTI
	312 - PODPORA USTANAVLJANJU IN RAZVOJU MIKROPODJETIJ
	321 - OSNOVNE STORITVE ZA GOSPODARSTVO IN PODEŽELSKO PREBIVALSTVO
	322 - OBNOVA IN RAZVOJ VASI
	323 - OHRANJANJE IN IZBOLJŠEVANJE DEDIŠČINE PODEŽELJA
UKREPI 4	LEADER
	411, 412, 413- IZVAJANJE LOKALNIH RAZVOJNIH STRATEGIJ
	421 - SPODBUJANJE MEDREGIJSKEGA IN ČEZMEJNEGA SODELOVANJA
	431 - VODENJE LOKALNIH AKCIJSKIH SKUPIN, PRIDOBITEV STROKOVNIH ZNANJ IN ANIMACIJA OBMOČJA
SR	SKLAD RS za regionalni razvoj, RIBNICA
NFM	NORVEŠKI FINANČNI MEHANIZEM

ŠS	ŠVICARSKI SKLAD
CILJ 3	Evropsko TERITORIALNO SODELOVANJE
	INTELIGENTNA ENERGIJA EVROPE
	EUROPEAN LOCAL ENERGY ASSISTANCE (ELENA)
KS	KOHEZIJSKI SKLAD
ESS	EVROPSKI SOCIALNI SKLAD
ESRR	EVROPSKI SKLAD ZA REGIONALNI RAZVOJ (ESRR)
UM	URAD ZA MLADINO
ES	EKO SKLAD
INFO ZA ZAČETNIKE	HTTP://EC.EUROPA.EU/CONTRACTS_GRANTS/GRANTS_SL.HTM
EVROPSKI PORTAL ZA MALA PODJETJA	HTTP://EC.EUROPA.EU/SMALL-BUSINESS/FUNDING-PARTNERS-PUBLIC/FINANCE/INDEX_SL.HTM
EVROPSKA KOMISIJA	HTTP://EC.EUROPA.EU/CONTRACTS_GRANTS/GRANTS_SL.HTM

SKLADNOST LOKALNE RAZVOJNE STRATEGIJE Z DRŽAVNIMI OPERATIVNIMI PROGRAMI (več v prilogi)

Razvojni program občine Gornji Grad		DRP Republike Slovenije 2007-2013	
Prednostne usmeritve	Prioritetne naloge	Prioriteta DRP	Osrednji projekti Slo
Konkurenčno gospodarstvo na osnovi razvojno tehnološkega prestrukturiranja	Gospodarska rast	Konkurenčno gospodarstvo in hitrejša gospodarska rast	Razvojna mreža Slovenije
Konkurenčnost turizma a na osnovi naravnih, kulturnih in drugih danosti ter kot priložnost v procesih prestrukturiranja	Turistična regija	Konkurenčno gospodarstvo in hitrejša gospodarska rast	Povezovanje naravnih in kulturnih potencialov v integralne produkte
Ohranitev naravne in kulturne krajine, uravnotežen policentrični razvoj in poseljeno podeželje	Okolju prijazna regija	Povezovanje ukrepov za doseganje trajnostnega razvoja	Učinkovito upravljanje z okoljem
Učinkovitejša uporaba znanja za gospodarski razvoj in kakovostna delovna mesta – znanje za prestrukturiranje	Ljudem prijazna regija	Učinkovito ustvarjanje, dvosmerni pretok in uporaba znanja za gospodarski razvoj in kakovostna delovna mesta Moderna socialna država in večja zaposlenost	Mobilnost za podporo gospodarskemu razvoju

RAZVOJNE PRIORITETE NOVEGA FINANČNEGA OBDOBJA

Prioritete, ki so opredeljene v Razvojnem programu Gornjega Grada so usmerjene v štiri glavna gospodarska in družbena področja občine ter si z zastavljenimi cilji prizadevajo za izboljšanje pogojev v občini Gornji Grad na ključnih razvojnih področjih.

Prioriteta 1: RAZVOJ PODEŽELJA (kmetijstvo, gozdarstvo)

Pričakovani rezultati po izvedbi ukrepov:

- večja usposobljenost in konkurenčnost kmetov
- povišanje produktivnosti
- razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah
- razvoj podeželskega turizma
- pridelava bio-sadja in bio-zelenjave
- odprtje novih registriranih dejavnosti na področju predelave lesa
- razvoj dejavnosti na področju obnovljivih virov energije - biomasa

KAZALNIKI		STANJE	CILJ OB KONCU OBDOBJA	VIR
PRIORITETA 1				
RAZVOJ PODEŽELJA (kmetijstvo in gozdarstvo)		2007-2010		
UČINEK				
1.	št. novih projektov v občini	7	20	
2.	št. novih izobraževalnih programov in usposabljanj s področja dopolnilnih dejavnosti	12	27	
3.	št. izobraževanj za kmete	12	27	
REZULTAT				
1.	št. novih registriranih dopolnilnih dejavnosti na kmetijah	48	56	
2.	višja usposobljenost kmetov	21% od družinskih kmetij	23%	
VPLIV				
1.	povišanje produktivnosti in razvoj dejavnosti v kmetijstvu in gozdarstvu		DA	
VIRI	STATISTIČNI PODATKI OBČINE GORNJI GRAD	SPOGG		
	STATISTIČNI URAD RS	SURS		

Prioriteta 2: RAZVOJ GOSPODARSTVA

Pričakovani rezultati po izvedbi ukrepov:

- nove registracije dejavnosti v občini
- zmanjšanje števila brezposelnih oseb v občini
- manjši odhod mladih ljudi iz občine
- višja usposobljenost ljudi
- nova delovna mesta

KAZALNIKI			CILJ OB KONCU OBDOBJA	VIR
PRIORITETA 2				
RAZVOJ GOSPODARSTVA		STANJE		
UČINEK				
1.	št. delavnic s tematiko osveščanja glede prednosti samostojne dejavnosti	0	1	
2.	št. novih izobraževalnih programov s področja podjetništva	0	1	
3.	št. novih projektov v občini	3	5	
REZULTAT				
1.	št. novih registriranih podjetij (samostojnih podjetnikov) v občini	1	5	
2.	št. novih delovnih mest v občini	0	10	
3.	višja usposobljenost ljudi	0	1 STOPNJA	
VPLIV				
1.	dvig usposobljenosti ter življenjskega standarda ljudi	0	DA	
VIRI	STATISTIČNI PODATKI OBČINE GORNJI GRAD	SPOGG		
	STATISTIČNI URAD RS	SURS		

Prioriteta 3: OBČINA PO MERI LJUDI (družbene dejavnosti)

Pričakovani rezultati po izvedbi ukrepov:

- vključevanja mladih v različne izvenšolske aktivnosti, športne dejavnosti ter izobraževanja
- boljša dostopnost do centrov za socialno delo ter različnih svetovalnic
- olajšano bivanje starejšim
- krepitev kulturnega in socialnega življenja
- krepitev medgeneracijskega sodelovanja
- povečanje kvalitete bivanja v občini
- urejene tematske poti

- večja turistična prepoznavnost občine
- razvoj mikro turizma
- urejeni turistični programi
- vzpostavitev centra TIC v občini
- specializacija turistične ponudbe
- skupna in ciljna promocija

	KAZALNIKI				
	PRIORITETA 3				
	OBČINA PO MERI LJUDI (družbene dejavnosti)		STANJE	CILJ OB KONCU OBDOBJA	VIR
UČINEK					
1.	št. novih turističnih programov	TURIZEM	0	2	
	št. novih turističnih nastanitvenih kapacitet		0	10 POSTELJ	
2.	št. kulturnih prireditev v občini	KULTURA	20	30	
3.	št. novih stanovanj v občini	SOCIALA IN ŠPORT	0	10	
4.	št. novih izobraževalnih programov	IZOBRAŽEVANJE	2	5	
5.	št. zdravstvenih storitev v občini	ZDRAVSTVO IN NEGA	3	4	
REZULTAT					
1.	večja turistična prepoznavnost občine		3	Nova spletna stran, novi prospekti	
2.	obnova kulturnega doma		0	1	
	izgradnja novih stanovanj v občini				
3.					
VPLIV					
1.	Bolj raznoliko življenje v občini			DA	
VIRI	STATISTIČNI PODATKI OBČINE GORNJI GRAD		SPOGG		
	STATISTIČNI URAD RS		SURS		
	CENTRALNI INFORMACIJSKI SISTEM		CIS		

Prioriteta 4: OKOLJU PRIJAZNA OBČINA (urejanje prostora, varstvo okolja in infrastruktura)

Pričakovani rezultati po izvedbi ukrepov:

- bolj čisto bivalno okolje
- promocija občine kot BIO-kraja in tako pozitivno vplivati na turistično privlačnost
- z izboljšanjem infrastrukture bi dosegli lažjo dostopnost kraja, tako za domačine kot turiste
- širitev e-točk in brezžične povezave s širokopasovnim priključkom

KAZALNIKI		STANJE	CILJ OB KONCU OBDOBJA	VIR
PRIORITETA 4				
OKOLJU PRIJAZNA OBČINA (urejanje prostora, varstvo okolja in infrastruktura)				
UČINEK				
1.	št. dogodkov in javnih objav na temo ozaveščanja ljudi o trajnostnem razvoju	1	5	
2.	št. projektov na področju celotne infrastrukture	5	20	
3.	št. projektov gradnje sistemov obnovljivih virov energije	3	13	
REZULTAT				
1.	čisto okolje	Klimatska občina	Ohraniti status	
2.	urejena infrastruktura	Čistilna Gornji Grad in Povezovalni fekalni kanal Bočna	MČN Bočna, Nova Štifta in razpršena naselja	
3.	čim višja energetska samooskrba občine	Ogrevanje na biomaso, fotovoltaika, geotermalno	Ogrevanje na biomaso, fotovoltaika, geotermalno	
VPLIV				
1.	povečanje dodane vrednosti občine kot ekološke, okolju prijazne občine		DA	
VIRI	STATISTIČNI PODATKI OBČINE GORNJI GRAD	SPOGG		
	STATISTIČNI URAD RS	SURS		
	CENTRALNI INFORMACIJSKI SISTEM	CIS		

TABELA **POTRJENIH** OBČINSKIH PROJEKTOV – NRP

PROJEKT_NAZIV	VREDNOST	VIR_ID	Pred l. 2010	Leto 2010	Leto 2011	Leto 2012
Rekonstrukcija lokalne ceste LC 107060 Kropa-Otok	806.124	PV - Lastna proračunska sredstva	70.209,37	58.744,26	63.905,50	0,00
Rekonstrukcija lokalne ceste LC 107060 Kropa-Otok	806.124	PV - Transfer iz državnega proračuna	87.370,77	144.580,94	107.427,07	0,00
JP 607020 Glukove njive - Poglednik	86.827	PV - Lastna proračunska sredstva	0,00	0,00	0,00	16.971,00
JP 607020 Glukove njive - Poglednik	86.827	PV - Transfer iz državnega proračuna	0,00	0,00	0,00	69.856,00
JP 607030 Makež - Mušja vas	62.000	PV - Lastna proračunska sredstva	0,00	0,00	0,00	12.000,00
JP 607030 Makež - Mušja vas	62.000	PV - Transfer iz državnega proračuna	0,00	0,00	0,00	50.000,00
Rekonstrukcija mostu na cesti v Šmiklavžu	82.000	PV - Lastna proračunska sredstva	0,00	0,00	0,00	15.300,00
Rekonstrukcija mostu na cesti v Šmiklavžu	82.000	PV - Transfer iz državnega proračuna	0,00	0,00	0,00	66.700,00
Kanalizacija Gornji Grad	11.000	PV - Lastna proračunska sredstva	0,00	0,00	11.000,00	0,00
Zbirni center odpadkov Podhom	72.780	PV - Lastna proračunska sredstva	0,00	0,00	72.780,00	0,00
Rekonstrukcija ceste Gornji Grad Nazarje	1.435.074	PV - Lastna proračunska sredstva	31.140,72	41.000,00	112.602,00	0,00
Kanalizacija Bočna	1.396.872	PV - EU sredstva	0,00	0,00	508.200,00	447.039,00
Kanalizacija Bočna	1.396.872	PV - Lastna proračunska sredstva	0,00	5.736,90	226.800,00	633.394,36
Stanovanjski objekt Posojilnica Attemsov trg 23	281.514	PV - EU sredstva	0,00	0,00	200.000,00	0,00
Stanovanjski objekt Posojilnica Attemsov trg 23	281.514	PV - Lastna proračunska sredstva	0,00	0,00	81.514,00	0,00
Sanacija odlagališča Podhom	45.000	PV - Lastna proračunska sredstva	0,00	1.711,44	10.000,00	15.000,00
Rekonstrukcija cest - trško jedro	281.500	PV - Lastna proračunska sredstva	0,00	11.400,00	14.100,00	256.000,00
Rekonstrukcija OŠ Gornji Grad	3.529.706	PV - EU sredstva	0,00	0,00	0,00	0,00
Rekonstrukcija OŠ Gornji Grad	3.529.706	PV - Lastna proračunska sredstva	137.273,00	124.966,00	32.508,00	2.118.861,00
Rekonstrukcija OŠ Gornji Grad	3.529.706	PV - Transfer iz državnega proračuna	0,00	0,00	1.037.200,00	373.645,00

PROJEKT_NAZIV	VREDNOST	VIR_ID	Pred l. 2010	Leto 2010	Leto 2011	Leto 2012
Zemljišče	31.723	PV - Lastna proračunska sredstva	0,00	24.816,51	6.270,00	0,00
Čistilna naprava Gornji Grad	20.000	PV - Lastna proračunska sredstva	4.102,00	2.849,20	4.000,00	5.000,00
Javna razsvetljava	30.000	PV - Lastna proračunska sredstva	0,00	5.271,46	24.150,00	0,00
Vodovod	83.703	PV - Lastna proračunska sredstva	15.413,00	11.694,91	51.595,00	5.000,00
Pokopališče Gornji Grad	23.000	PV - Lastna proračunska sredstva	18.595,00	3.655,91	3.360,00	0,00
Rekonstrukcija OŠ Gornji Grad - razredna stopnja	180.613	PV - Lastna proračunska sredstva	0,00	39.423,69	67.011,00	70.100,00
Modernizacija LC Sp. Trg - Kožlaker	75.266	PV - Lastna proračunska sredstva	0,00	0,00	30.101,00	0,00
Modernizacija LC Sp. Trg - Kožlaker	75.266	PV - Transfer iz državnega proračuna	0,00	0,00	44.764,94	0,00
JP 607020 Glukove njive - Poglednik	86.827	PV - EU sredstva	0,00	0,00	0,00	0,00
		SKUPAJ:	364.103,86	475.851,22	2.709.288,51	4.154.866,36
Viri sredstev	Pred l. 2010	Leto 2010	Leto 2011	Leto 2012	VSOTA	Odstotek
PV - Lastna proračunska sredstva	276.733,09	331.270,28	811.696,50	3.147.626,36	4.567.326,23	59%
PV - Transfer iz državnega proračuna	87.370,77	144.580,94	1.189.392,01	560.201,00	1.981.544,72	26%
PV - EU sredstva	0,00	0,00	708.200,00	447.039,00	1.155.239,00	15%
SKUPAJ:	364.103,86	475.851,22	2.709.288,51	4.154.866,36	7.704.109,95	100%

TABELA **NAČRTOVANIH** OBČINSKIH PROJEKTOV - NRP

ŠT.	PROJEKT_NAZIV	VREDNOST	VIR_ID	Leto 2012	Leto 2013	Leto 2014	Leto 2015	Leto 2016	Leto 2017	SKUPAJ
1.	Zbirni center za komunalne odpadke Podhom	117.926	LASTNA SREDSTVA		117.926					117.926
	Zbirni center za komunalne odpadke Podhom	345.074	SREDSTVA DRUGIH OBČIN		345.074					345.074
	SKUPAJ:	463.000								
2.	Rekonstrukcija in dozidava osnovne šole in vrtca Gornji Grad	818.861	LASTNA SREDSTVA			818.861				818.861
	Rekonstrukcija in dozidava osnovne šole in vrtca Gornji Grad	1.300.000	POSOJILO (LASTNA SREDSTVA)			1.300.000				1.300.000
	Rekonstrukcija in dozidava osnovne šole in vrtca Gornji Grad	1.410.845	SREDSTVA DRŽAVNEGA PRORAČUNA			1.410.845				1.410.845
	SKUPAJ:	3.529.706								
3.	Obvozna cesta Gornj Grad na regionalni cesti R1-225/1085	335.000	LASTNA SREDSTVA			335.000				335.000
	Obvozna cesta Gornj Grad na regionalni cesti R1-225/1085	2.409.434	SREDSTVA DRŽAVNEGA PRORAČUNA				2.409.434			2.409.434
	SKUPAJ:	2.744.434								
4.	Javni vodovod občine Gornji Grad	600.000	LASTNA SREDSTVA				600.000			600.000
	Javni vodovod občine Gornji Grad	900.000	SREDSTVA DRŽAVNEGA PRORAČUNA				900.000			900.000
	SKUPAJ:	1.500.000								
5.	Obnova 40 km LC in javne infrastrukture v občini (z odmero) do leta 2020	2.400.000	LASTNA SREDSTVA	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	2.400.000
	Obnova 40 km LC in javne infrastrukture v občini (z odmero) do leta 2020	2.400.000	SREDSTVA DRŽAVNEGA PRORAČUNA	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	2.400.000
	SKUPAJ:	4.800.000								

ŠT.	PROJEKT_NAZIV	VREDNOST	VIR_ID	Leto 2012	Leto 2013	Leto 2014	Leto 2015	Leto 2016	Leto 2017	SKUPAJ
6.	Izvedba lokalnega energetskega koncepta občine Gornji Grad (od leta 2011 do leta 2021)	163.000	LASTNA SREDSTVA	56.000	64.000	13.000	19.000	8.000	3.000	163.000
	Izvedba lokalnega energetskega koncepta občine Gornji Grad (od leta 2011 do leta 2021)	175.000	SREDSTVA DRŽAVNEGA PRORAČUNA	55.000	65.000	55.000				175.000
	SKUPAJ:	338.000								
7.	Obnova naravnih in kulturnih virov občine Gornji Grad do leta 2020	90.000	LASTNA SREDSTVA				30.000	30.000	30.000	90.000
	Obnova naravnih in kulturnih virov občine Gornji Grad do leta 2020	210.000	SREDSTVA DRŽAVNEGA PRORAČUNA				70.000	70.000	70.000	210.000
	SKUPAJ:	300.000								
	SKUPAJ NAČRTOVANI PROJEKTI			911.000	1.392.000	4.732.706	4.828.434	908.000	903.000	13.675.140
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	VSOTA	Odstotek	
	PV - Lastna proračunska sredstva	456.000	581.926	2.866.861	1.049.000	438.000	433.000	5.824.787	43%	
	PV - Transfer iz državnega proračuna	455.000	465.000	1.865.845	3.779.434	470.000	470.000	7.505.279	54%	
	PV - EU sredstva	0	0		0	0	0	0	0%	
	PV - sredstva drugih občin	0	345.074	0	0	0	0	345.074	3%	
	SKUPAJ:	911.000	1.392.000	4.732.706	4.828.434	908.000	903.000	13.675.140	100%	

VZOREC: TABELA POSAMEZNIH PROJEKTOV

PRIORITETA	PROGRAM	NAZIV PROJEKTA	CILJ	VREDNOST
1 2 3 4 5			1.	100% vrednost 0,00 EUR
			2.	DDV 0,00 EUR
	- OBČINA		3.	% lastnih sredstev %
	- DRUGO		4.	% sofinanciranja

KAZALO PRILOG

PRILOGA 1: VSEBINSKA IN STATISTIČNA IZHODIŠČA STRAN 36

PRILOGA 2: STRATEŠKI DEL STRAN 38

PRILOGA 3: OCENA SKLADNOSTI OBČINSKIH PRIORITET..... STRAN 63

PRILOGA 1: VSEBINSKA IN STATISTIČNA IZHODIŠČA

Samostojna Občina Gornji Grad je nastala leta 1994 z razdružitvijo nekdanje večje Občine Mozirje. Pred tem je bilo takrat razglašeno mesto Gornji Grad samostojno od leta 1850 do leta 1954, ko so bile občine preoblikovane v komune.

Občina Gornji Grad je del Savinjsko-šaleške subregije znotraj Savinjske statistične regije. Je članica LAS in aktivna predstavnica na različnih področjih lokalnega, regionalnega, nacionalnega in čezmejnega območja.

Legra Občine Gornji Grad v slovenskem prostoru in prostoru Zgornje Savinjske doline je razvidna iz spodnje slike (Vir, UE Mozirje).

Slika 1

Velikost območja

Po površini in velikosti občine v km² sodi občina Gornji Grad na tretje mesto v primerjavi z ostalimi občinami v Zgornji Savinjski dolini, saj je od nje večja samo še občina Luče in Solčava. Tako po podatkih Zavoda za varovanje narave z 90,1 km² zajema 17,3 % celotne površine Zgornje Savinjske doline in 3,78 % površine celotne Savinjske statistične regije, kamor občina spada. Po površini se med slovenskimi občinami uvršča na 79. mesto.

Področje občine Gornji Grad sestavljajo Nova Štifta z zaselki Tirosek in Šmiklavž in Zgornji Dol, Gornji Grad z zaselki Rore, Šokat in Tajna in z naselji Lenart, Florjan in Dol in Bočna z zaselki Kropa, Čeplje, Slatina, Podhom, Otok in Delce, ki ležijo ob reki Dreti, ki se v Nazarjah izliva v Savinjo – zato to področje spada v Zgornjo Savinjsko dolino. Nadmorska višina naselitvenega območja občine je od 400 – 1500 m n.m.v. Skozi občino

Gornji Grad teče reka Dreta s pritoki Kropa, Žrela, Šokatnica, Bočnica, Kanolščica, Rogačnica in Mačkovec. Občino obdajajo Menina planina z geografsko višino 1.508m, Lepenatka z 1.422m, Veliki Rogatec z 1.557m in Kašna planina z 1.435m.

V občini je 23,87 % površine uvrščeno v najobsežnejši naravovarstveni program Evropske skupnosti za zaščito prostoživečih vrst in (njihovih) življenjskih prostorov, Natura 2000. Delež območja uvrščenega v program Natura 2000 znaša v občini Gornji Grad 23,87 % kar je 2.150,26 ha.

Občinski center tvori kraj Gornji Grad, kjer so nahajajo občinska uprava, banka, pošta, bencinski servis, zdravstveni dom, lekarna, trgovine, gostinski lokali, komunala.

2.1. POVZETEK PROBLEMSKE ANALIZE STANJA V OBČINI**Okolje in prostor**

Občina Gornji Grad je ena od devetih občin partnerstva Zgornje Savinjske in Šaleške doline, ki spada v Savinjsko statistično regijo. Za območje Zgornje Savinjske doline je značilno ohranjeno in čisto naravno okolje. Prostrana pobočja so pokrita z bukovimi, iglastimi in mešanimi gozdovi. V preteklosti so bili gozdovi na nekaterih mestih izkrčeni. Tako je nastala današnja podoba kmetij, najpogosteje v obliki celkov, ki so značilni za to območje. V zadnjem času je izrazita vse večja ekološka zavest prebivalstva, ki se kaže v organiziranem zbiranju odpadkov in sanaciji črnih odlagališč. Industrije, ki je običajno večji onesnaževalec naravnega okolja, pa je zelo malo. Takšno stanje je potrdila tudi analiza ankete, saj se je največ respondentov (30%) odločilo za odgovor, ki je pomenil, da je najbolj pomembno sporočilo, ki ga občani doživljajo v zvezi z občino Gornji Grad, ekološka občina.

Vode

Glavni površinski vodotok na obravnavanem območju je Dreta. Njen tok se je oblikoval v skladu s tektonskimi prelomi na tem območju. Dreta ima nivo-pluvialni rečni režim, s primarnim spomladanskim viškom (dotok snežnice) in sekundarnim jesenskim (padavine) ter primarnim minimumom pozimi (snežna retinenca) in sekundarnim poletni (povečana evapotranspiracija). Vodotok ima močan hudourniški značaj, kar se je v največjem obsegu izkazalo ob ujmi leta 1990 in 1998.

Dreta je pri izlivu v Savinjo v 1. kakovostnem razredu. V preteklosti so ljudje ob Dreti njeno vodno moč uporabljali za neposreden pogon številnih mlinov in žag. Po 2. svetovni vojni pa so te objekte vse bolj opuščali, zaradi preusmeritve kmetijstva v živinorejo, elektrifikacije, razvoja trgovine in lesnih industrijskih obratov. Danes ob Dreti ni nobenega ohranjenega objekta te vrste. Podobno usodo so doživeli mlini ob pritokih Drete. Kljub temu smo ob analizi vprašanja 3 ugotovili, da občani občine Gornji Grad postavljajo projekte oziroma naložbe v dejavnosti na področju izkoriščanja vodnih virov za najbolj primerne za razvoj občine Gornji Grad (33 %)

Demografske in sociološke značilnosti

Od šestih naselij, kolikor jih šteje občina Gornji Grad, ima največ prebivalcev naselje Gornji Grad, nato Bočna in Nova Štifta. Število prebivalcev po naseljih je razvidno iz spodnje tabele. Od vseh prebivalcev skupaj je 16,95 % otrok do 14 let starosti, delovno aktivnih prebivalcev do 65 let starosti je 65,75 %, starejših od 65 let pa je 17,30 %.

Tabela 1: Prebivalstvo po starostnih skupinah po naseljih (Vir SURS, popis 2002)

Naselje	skupaj	0-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75 +
Gornji Grad	922	139	142	125	164	133	77	85	57
Bočna	662	100	100	81	99	108	48	70	57
Nova Štifta	514	106	73	65	89	51	42	56	50
Florjan pri Gornjem Gradu	189	40	24	31	26	14	22	25	7
Dol	166	23	24	20	29	19	12	19	20
Lenart pri Gornjem Gradu	142	32	13	25	21	13	17	11	10
Skupaj	2.595	440	376	347	428	338	217	266	183

V občini Gornji Grad se je število prebivalcev od zadnjega popisa prebivalcev, to je iz leta 2002 povečalo in sicer na dan 30. 06. 2009 za 59 prebivalcev. Po podatkih SURS je bilo , dne, 30. 06. 2009, v občini 1.279 moških in 1.375 žensk, skupaj torej 2.654 prebivalcev. Občina Gornji Grad je po podatkih Upravne enote Mozirje edina občina v Zgornje Savinjski dolini, kjer se je v enem letu (2009 napram letu 2008) povečalo tako število občanov kot število tujcev. Tukaj živi 16,26 % vseh prebivalcev Zgornje Savinjske doline oziroma prebivalcev Upravne enote Mozirje.

Po številu prebivalcev se je občina Gornji Grad med slovenskimi občinami uvrstila na 163. mesto. Na kvadratnem kilometru površine občine živi povprečno 29 prebivalcev (gostota naseljenosti je manjša od slovenskega povprečja 100 prebivalcev/km²).

Tabela 2: Selitveno gibanje in skupni prirast prebivalcev v občini Gornji Grad (Vir: SURS)

Leto	Meddržavne selitve – priseljeni iz tujine	Meddržavne selitve – odseljeni v tujino	Meddržavne selitve – selitveni prirast s tujino	Notranje selitve – priseljeni iz drugih občin	Notranje selitve – odseljeni v druge občine	Notranje selitve selitveni prirast med občinami	Skupni selitveni prirast	Skupni prirast
2007	3	7	-4	29	25	4	0	7
2008	3	-	3	190	187	3	6	-28

Na dan, 30. 06. 2009, je v občini Gornji Grad od vseh občanov živelo 12 tujcev, od tega 11 moških in 1 ženska, 49 je bilo zdomcev.

Aktivno prebivalstvo tvorijo delovno aktivno prebivalstvo in registrirane brezposelne osebe glede na občino stalnega prebivališča. Delovno aktivno prebivalstvo so tiste osebe, ki opravljajo kakršnokoli delo za plačilo ali dobiček. Sem sodijo osebe, zaposlene v podjetjih in organizacijah, ter samozaposlene (kmetje, samostojni podjetniki,...) in pri njih zaposlene osebe. V Zgornji Savinjski dolini je občina Gornji Grad poleg občine

Ljubno, Luče in Solčava z najvišjim deležem kmetov in podjetnikov v aktivnem prebivalstvu.

V letu 2008 je bilo med osebami v starosti 15 do 64 let (to je delovno sposobnimi prebivalci) približno 60 % zaposlenih ali samozaposlenih oseb (to je delovno aktivnih), kar je manj od slovenskega povprečja (62%). Med aktivnimi prebivalci občine je bilo v povprečju 8,8 % registriranih brezposelnih oseb, to je več od povprečja v državi (6,7%).

Graf 1: Starostna piramida za občino Gornji Grad, junij 2009 (Vir: SURS, Ministrstvo za notranje zadeve – Centralni register prebivalstva in register tujcev)

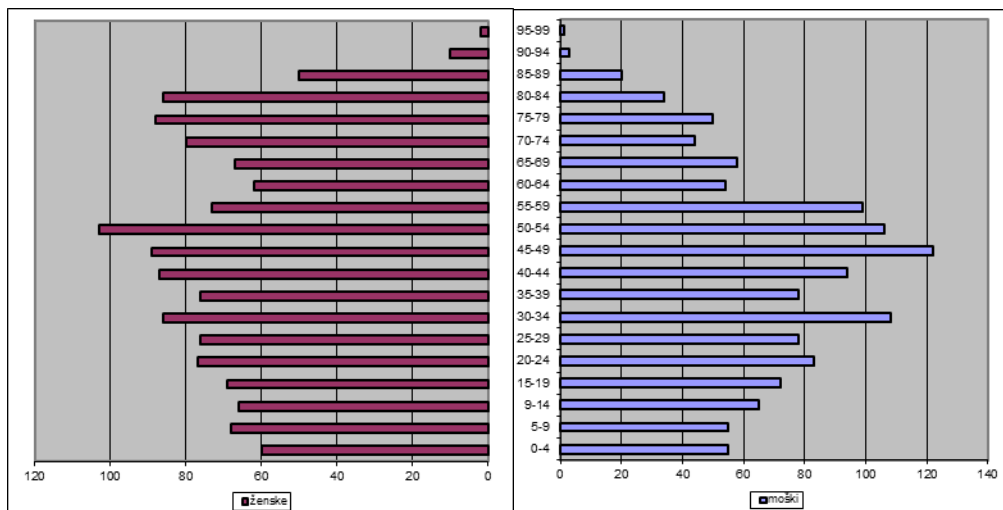

Tabela 3: število upokojencev (Vir: UE Mozirje, 2010)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Gornji Grad	719	699	703	696	692	687	697
Zg. Sav. Dolina	3.909	3.918	3.968	3.949	3.965	4.025	4.107

Tabela 4: Aktivno prebivalstvo po občinah (Vir: Predan, CIC 2005)

Struktura	aktivno preb./preb.	kmetje/aktivni preb.	podjetniki/aktivno preb.	zaposleni/aktivno preb.	ostalo preb./aktivno preb.
Gornji Grad	23,0	15,8	9,3	52,2	0,9
Regija SAŠA	49,8	2,2	3,7	82,7	0,4
Slovenija	45,1	3,4	4,8	80,6	0,7

Težko je napovedati, ali se bo število živorojenih napram umrlih v prihodnje še večalo, ali ne. V petletnem obdobju je naravni prirastek zelo variral. Leta 2005, 2006 in 2008 je bil negativen, v letu 2009 pa je bilo veliko več živorojenih kot pa umrlih.

Graf 2: Naravno gibanje in skupni prirast prebivalstva (leta 2004, 2005, 2006, 2007, 2008)

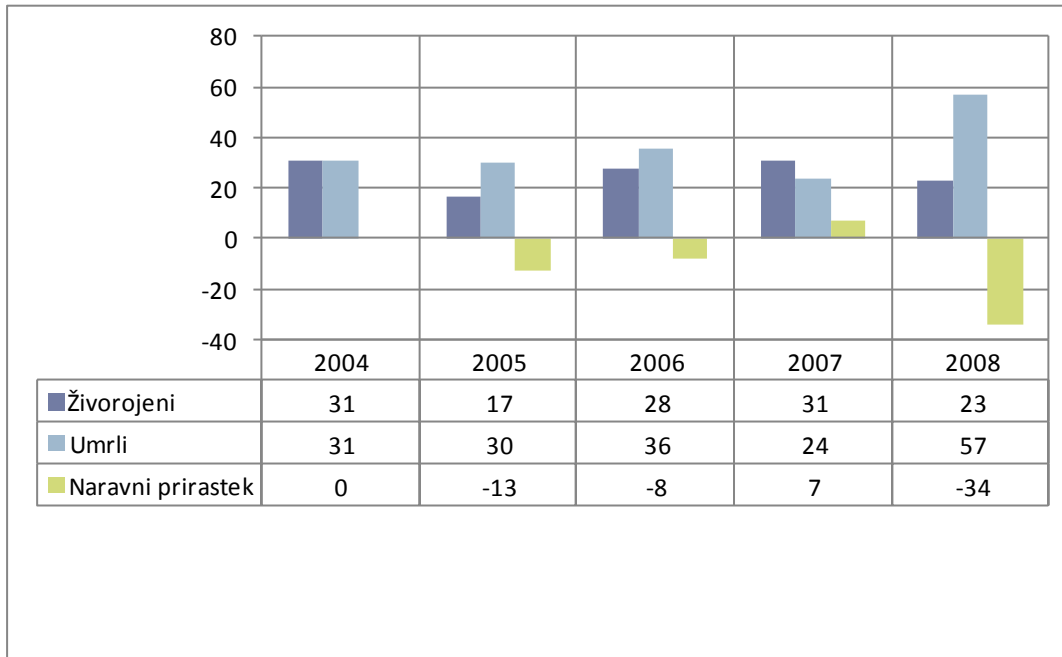

Tabela 5: Velikost, gospodinjstva in družine (Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002)

Občina	število prebivalcev	površina v km ²	število gospodinjstev	število družin	stan. površine na osebo(m ²)
Gornji Grad	2.595	90,1	831	728	33,77
Ljubno	2.701	78,9	917	742	31,41
Luče	1.609	109,5	535	450	35,13
Mozirje	6.231	83,6	2.021	1.722	32,46
Nazarje	2.711	43,4	881	752	28,13
Regija SAŠA	60.889	705,6	20.577	17.357	

V letu 2008 je bilo v občini Gornji Grad 368 stanovanj na 1.000 prebivalcev. Približno 69 % stanovanj je imelo najmanj 3 sobe (to je tri ali več). Povprečna velikost stanovanja je bila 92 m².

Kmetijstvo in gozdarstvo

Kmetijstvo

Kmetijstvo ima izrazit dohodkovni problem, saj dohodki v kmetijstvu zaostajajo za dohodki iz drugih dejavnosti. Ključni problem v tem je neugodna starostna, izobrazbena in posestna struktura, nizka produktivnost, nizka stopnja specializacije proizvodnje na kmetijskih gospodarstvih in podobno. Lastna sposobnost za kmetijskih gospodarstev za izvajanje naložb je zelo šibka. Naložbe v kmetijstvu so se v zadnjih letih sicer povečale, vendar predvsem po zaslugi povečanih sredstev za prestrukturiranje oz. za diverzifikacijo iz evropskih in nacionalnih virov. Opremljenost s kmetijsko mehanizacijo je povprečna. V povprečju ima kmetija en traktor, največ moči 19-37 kW. V občini je le 20 kmetij brez traktorja.

V občini Gornji Grad je največ družinskih kmetij, ki so velike od 5 – 10 ha. V primerjavi s slovenskim povprečjem, kjer je največ družinskih kmetij v velikostnem razredu od 2 – 5 ha, so kmetije v občini v povprečju večje po površini. 23 % družinskih kmetij je večjih od 10 ha. Vse kmetije oziroma kmetijske površine spadajo v območje z omejenimi dejavniki (OMD) – gorsko – višinsko območje.

Tabela 6: Družinske kmetije po velikostnih razredih KZU (Vir: SURS, popis kmetij 2000)

	Skupaj	0 - 2	2 - 5	5 - 10	>=10
Gornji Grad	321	50	51	77	53
Slovenija	86.320	22.997	30.380	22.053	10.890

Tabela 7: Družinske kmetije po rabi KZU (Vir: SURS, popis kmetij 2000)

KZU	Družinske kmetije	Površina v ha
Vsa zemljišča v uporabi	231	4.905,36
Vsa kmet. zemljišča v uporabi	231	1.529,79
Njive in vrtovi	218	93,16
Kmečki sadovnjaki	227	52,05
Travniki in pašniki	222	1.384,57

Naravni potenciali območja omogočajo usmeritev v pašno in mešano živinorejo. Največje število družinskih kmetij goji govedo (govedoreja). 34 % kmetij, ki jim je glavna usmeritev govedoreja imajo povprečno velikost črede 10-19 glav govedi, 33 % 3 - 9 glav govedi, 17 % kmetij 1 – 2 glavi goveda na kmetijo ter 16 % od skupno 204 govedorejskih kmetij ima več kot 20 glav.

Povečuje se vzreja drobnice, vzreja plemenskih telic, reja prašičev je omejena zgolj na samooskrbo. Kmetije letno pridelajo okrog 3 milijone litrov mleka.

Tabela 8: Družinske kmetije po tipu kmetovanja (Vir: SURS, popis kmetij 2000)

	Skupaj	Poljedelstvo	Vrtnarstvo	Trajni nasadi	Pašna živina	Prašiči in perutnina	Mešana rastlinska pridelava
Gornji Grad	231	1	-	2	147	1	10
Slovenija	86.467	2.819	438	9.920	22.284	2.028	10.975

Tabela 9: Družinske kmetije (DK) po številu GVŽ in živine (Vir: SURS, popis kmetij 2000)

	DK z GVŽ	Skupni GVŽ	Gove do, DK	Govedo, živali	Prašiči DK	Prašiči, živali	Krave molzne, DK	Krave molzn., živali
Gornji Grad	226	1.967	204	2.317	143	352	118	1.032
Slovenija	77.189	442.788	56.070	483.511	44.606	390.155	28.574	136.840

Glede na možnosti in danosti je zelo malo registriranih dopolnilnih dejavnosti. Največ nosilcev je dopolnilno dejavnost registriralo zaradi potrebe vzdrževanja cest in pluženja snega, možnosti pa so še neizkoriščene. Premalo je dodane vrednosti v občini.

Tabela 10: Seznam registriranih dopolnilnih dejavnosti glede na vrsto dejavnosti (Vir. UE Mozirje, 2010)

Vrsta dopolnilne dejavnosti	Število registriranih dejavnosti v občini
Sadni sokovi	1
Predelano in konzervirano sadje in orehi	1
Kuhanje in drugo pripravljane sadnih izdelkov	1
Čaj	1
Kis	1
Žgane pijače	1
Pridelkov in izdelkov z drugih kmetij	1
Kmetija z nastanitvijo	1
Izletniška kmetijah	1
Krovstvo s slamo, skodlami in skrilmem	1
Vodni vir	2
Delo s traktorjem in drugo strojno opremo na kmetijah	4
Vzdrževanje cest in pluženje snega	11
Vzdrževanje zelenic	1
Posek lesa	9
Spravilo lesa iz gozda	8
Perutninarstvo	3
SKUPAJ	48

Gozdarstvo

Tradicija dela z gozdovi je tod, predvsem v hribovitih delih, temeljila na trdni navezanosti na zemljo in s tem vgrajenim trajnostnim pristopom. Les v teh krajih še danes predstavlja najpomembnejšo surovino. V gozdovih naraščata lesna zaloga in prirastek lesa zaradi trajnostnega gospodarjenja v zadnjih letih. Proizvodna sposobnost je še vedno premalo izkoriščena.

V občini Gornji Grad kar 73 % območja pokriva gozd, tako je dopolnilna dejavnost mnogih kmetij trgovina z lesom. V občini je na področju lesarstva pomembno podjetje Smreka d.o.o., ki je že leta 1955 pričelo z izdelavo prvih montažnih objektov.

Tabela 11: podatki o površini gozda, lesni zalogi, prirastku in možnem poseku (Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Nazarje za obdobje od leta 2001 – 2010, UL št. 70/2003) za občino Gornji Grad

Površina Ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek			Možni posek			
	igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk	PR
6,567.95	203.8	69.1	271.8	5.5	1.6	7.1	21,5	19,7	21,1	80,8

Turizem

Turizem trenutno prinaša le majhen delež dohodka, vendar pa ta panoga zaradi zelo ugodnih naravnogeografskih pogojev, relativno neokrnjenega okolja, kulturne dediščine ter lahke dostopnosti predstavlja velik potencial.

Takšno stanje so potrdili tudi odgovori anketirancev in sicer : 33 % anketirancev deloma soglaša s trditvijo, da se turizem razvija dovolj hitro. 34 % vprašanih ne soglaša z navedeno trditvijo. 26 % se ne morejo povsem opredeliti, kako je z razvojem Gornjega Grada. Samo 7 % vprašanih pa soglašajo s trditvijo, da se turizem v GG razvija dovolj hitro. Podobno stanje smo dobili ob analizi anketnega vprašanja, ki se nanaša na prepoznavnost občine po turizmu. Odgovori, ki smo jih zbrali so naslednji: 31 % vprašanih soglaša s trditvijo, da je turizem dobro prepoznavna dejavnost v GG. 29 % tistih, ki so odgovorili na vprašanje A2 ne soglašajo s to trditvijo. 28 % anketiranih niti soglaša niti ne soglaša z zgoraj navedeno trditvijo. 11 % vprašanih soglaša s trditvijo in le 1 % popolnoma soglaša s tem, da je turizem v GG dobro prepoznavna dejavnost.

Zimski turizem

Kljub velikim danostim, ki jih ponuja narava, na obravnavanem območju pozimi praktično ni turistične ponudbe.

Zanimivi so tudi odgovori anketirancev na vprašanje. **Ali se po vašem mnenju aktivno vključujejo v turistično ponudbo vsi subjekti/akterji na celotnem območju občine? In sicer** 42 % vprašanih deloma soglaša s trditvijo, da se vsi akterji aktivno vključujejo v turistično ponudbo. 27 % anketiranih meni, da se akterji neaktivno vključujejo v turistično ponudbo. 23 % vprašanih meni, da je aktivno vključevanje akterjev deloma dobro in deloma slabo. 8 % anketiranih soglaša s to trditvijo, nihče pa ni tak, ki bi se popolnoma strinjal s trditvijo.

Stanje infrastrukture

Promet

V celotni Zgornje Savinjski dolini se kaže problematika za vse ravni cestne infrastrukture. Nobena izjema ni občina Gornji Grad, saj se je tu poleg rekonstrukcijskih in obnovitvenih zahtev pojavila še zahteva po izgradnji obvoznice.

Zaradi slabe cestne povezave je otežena dostopnost do zaposlitvenih, oskrbovalnih in izobraževalnih centrov.

Tabela 12: Dolžine cest v km po kategoriji (Vir: Ministrstvo za promet – Direkcija RS za ceste, stanje leta 2006)

Kategorija ceste	Dolžina cest v km
Javne ceste (skupaj)	122,2
Državne ceste	19,3
Regionalne ceste I-R1	14,4
Regionalne ceste II-R2	/
Regionalne ceste III-R3	4,9
Regionalne turistične ceste-RT	/
Občinske ceste	102,9
Lokalne ceste-LC	60,3
Zbirne mestne ceste-LZ	1,9
Mestne (krajevne) ceste-LK	3,3
Javne poti-JP	37,5

V letu 2008 je imel v občini Gornji Grad osebni avtomobil vsak drugi prebivalec (46 avtomobilov na 100 prebivalcev). Povprečna starost avtomobila je 9 let.

Komunalna infrastruktura

Pod komunalno infrastrukturo pojmuje oskrbo z vodo, čiščenje odpadne vode in ravnanje z odpadki.

Razmerje med skupnim številom stanovanj in tistimi, ki živijo v stanovanjskih objektih, priključenih na javno kanalizacijo v Gornjem Gradu prikazuje naslednja tabela.

Tabela 13: Razvitost javne kanalizacije – stanje 2004 (Vir: Regionalni razvojni program Savinjske regije 2007 – 2013)

Občina	Št. stanovanj	Kanalizacijsko omrežje	Odstotek priključ. stanovanj	Ponder Populacija
Gornji Grad	960	178	18,54	481

Tabela 14: Seznam čistilnih naprav (Vir: Regionalni razvojni program Savinjske regije 2007 – 2013)

Ime ČN	Upravljalec ČN	Projektna velikost ČN (PE)	Letna količina odpadne vode čiščene na napravi (1000 m ³ /leto)
Gornji Grad	Komunala, Javno komunalno podjetje d.o.o. Gornji Grad	750	46

V Gornjem Gradu, natančneje v Podhomu je urejeno odlagališče odpadkov, ki ima pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje do 31. 06. 2009 ima status odlagališča v zapiranju.

V letu 2008 je bilo v občini Gornji Grad zbranih 213 kg komunalnih odpadkov na prebivalca, to je 206 kg manj kot v celotni Sloveniji.

Energetska infrastruktura

Na osnovi dobre vodnatosti območja in naravnih bogastev je potencialno možna uporaba alternativnih virov energije. Prav tako pa se prednostno uveljavlja sistem ogrevanja na biomaso (daljinsko ogrevanje naselij, individualno za posameznike). Tako se mestno središče Gornji Grad oskrbuje s toploto iz daljinskega ogrevanja (ogrevanje na biomaso).

Turistična infrastruktura

Turistična infrastruktura predstavlja pomemben faktor pri razvoju turizma. Poleg nastanitvenih zmogljivosti vključuje tudi gostinske zmogljivosti, telekomunikacije, cestne povezave, informacijske točke, prodajna mesta, športne objekte, dvorane, parkirišča, kolesarske in pešpoti.

Tabela 15: Turizem na kmetiji (Vir: Upravna enota Mozirje, 2010)

Kraj	Kmetija z Nastanitvijo	Izletniška kmetija	Negostinski del turizma na kmetiji
Tirosek, Nova Štifta	-	1	
Florjan, Gornji Grad	1	1	-
Tirosek, Nova Štifta	1		

Dodatna turistična infrastruktura je pomanjkljiva, obstoječa pa je marsikje dotrajana. V visoki sezoni je premalo športnih objektov, igrišč za otroke, prodajnih točk (trgovin, butikov) in ponudbe kakovostnih izdelkov območja, vključno s spominki.

Tabela 16: Kategorizacija nastanitvenih obratov po vrstah in občinah (Vir: Upravna enota Mozirje, 2007)

Vrsta nastanitvenega obrata	Število Nastanitev	Število ležišč	Pridobljena Kategorija
Turistične kmetije	3	12	3 jabolka 3 jabolka
Gostišče	Černivec Trobej	22 19	1 X 4 zvezdice 1 X 3 zvezdice

Izobraževanje, šolstvo

Nekoč je bila šolska dostopnost redka. Šole so obiskovali le bogatejši. V začetkih je šolo obiskovalo le 26 otrok. Vzrok tako malega števila bi lahko našli v nerazvitosti.

Danes v občini deluje OŠ Frana Kocbeka Gornji Grad in dve podružnični šoli, Bočna in Nova Štifta, predšolsko vzgojo izvaja vrtec pod okriljem šole v Gornjem Gradu in Bočni. Vrtec deluje v dopoldanskem času. V letu 2008 je bilo v vrtec vključenih 56 otrok, v šolo v Gornjem Gradu 189 otrok, v podružnično OŠ Bočna 21 in podružnično OŠ Nova Štifta 20 otrok. Zasebnih vrtcev in zasebnih šol v občini ni. Od vseh otrok v občini, ki so bili stari 1 – 5 let, jih je bilo 54 % vključenih v vrtec, kar je manj kot v vseh vrtcih v Sloveniji skupaj (70 %).

Tabela 17: Izobraževanje, začetek šolskega leta 2006/07 (Vir: Statistični urad RS)

Vrtci			Osnovne šole		Dijaki srednjih šol po občini stalnega prebivališča	Študenti terciarnega izobraževanja po občini stalnega prebivališča
Vrtci	Otroci	Zaposl. osebje za nego in vzgojo otrok	Šole	Učenci		
2	61	8	3	230	133	145

Najbližjo glasbeno šolo lahko krajani obiskujejo v Nazarjah. V kraju ni možno višje strokovno izobraževanje. Najbližji strokovno izobraževalni center se nahaja v Velenju in Kamniku. V občini Gornji Grad je bilo v letu 2008 0,14 % vseh študentov Slovenije, to je 155. Največ se študentje odločajo za redni študij, od vrste programa pa za visokošolski strokovni in visokošolski univerzitetni prejšnji program.

V letu 2008 je bilo 17 diplomantov iz občine Gornji Grad, od tega 6 za višji strokovni študij, 8 za visokošolski strokovni prejšnji študij, 2 iz visokošolskega 1. Univerzitetnega prejšnjega študija. Tako je 6,43 diplomantov na 1000 prebivalcev.

Tabela 18: Študenti terciarnega izobraževanja po vrsti programa, načinu študija in spolu, 2008 (Vir. SURS)

Vrsta programa	Način študija								
	Skupaj			Redni			Izredni		
	Skupaj	Moški	Ženske	Skupaj	Moški	Ženske	Skupaj	Moški	Ženske
Skupaj	155	72	83	120	52	68	35	20	15
Višješolski strokovni	21	13	8	12	6	6	9	7	2
Visokošolski strokovni (prejšnji)	49	24	25	38	18	20	11	6	5
Visokošolski strokovni (1. bolonjska st.)	19	9	10	14	7	7	5	2	3
Visokošolski univerzitetni (1. bolonjska st.)	11	5	6	10	4	6	1	1	-
Visokošolski univerzitetni (prejšnji)	46	17	29	43	16	27	3	1	2
Magistrski (2. bolonjska st.)	3	-	3	2	-	2	1	-	1
Magistrski (prejšnji)	4	2	2	1	1	-	3	1	2
Doktorski (prejšnji)	2	2	-	-	-	-	2	2	-

Tabela 19: Izobrazbena struktura prebivalstva

Občina	Skupaj	Izobrazba								
		Brez izobrazbe	Nepopolna osnovna	osnovna	Srednja			višja	Visoka	
					Skupaj	Nižja in srednja poklicna	Strokovna in splošna		Do diplomska	Po diplomska
Gornji Grad	2.155	15	212	725	1.074	648	426	65	59	5
Ljubno	2.229	/	254	676	1.090	623	467	75	64	/
Luče	1.322	54	234	425	546	344	202	33	27	3
Mozirje	5.137	42	310	1.539	2.719	1.443	1.276	224	282	21
Nazarje	2.232	25	120	740	1.185	643	542	76	82	4
Slovenija	1.663.869	11.337	104.219	433.910	899.341	452.292	447.049	84.044	114.630	16.388

Vir: Predan, CIC.

Z izdelano izobrazbeno strukturo prebivalstva želimo doseči primerjavo s sosednjimi občinami, ter Slovenijo na splošno. Razberemo lahko, da občina Gornji Grad v primerjavi s sosednjimi občinami ne zaostaja v smislu izobraženih ljudi, krepko pa zaostaja za slovenskim povprečjem.

Zdravstvo

V občini deluje Zdravstveni dom Gornji Grad, kjer zdravstvene storitve nudijo zdravnica splošne medicine, zobozdravnik in patronažna služba; v ZD se nahaja tudi lekarna. Na območju občine Gornji Grad zdravstveno oskrbo pokriva zasebna splošna zdravstvena ambulanta Irena – Lipnik – Blažič. Ambulanta se nahaja na naslovu Tlaka 10, 3342 gornji Grad in ima ordinacijski čas, vsak dan od 7.30 do 14.00 ure, razen v torek, ko obratuje popoldan in sicer od 13.00 do 21.30 ure. Na istem naslovu deluje tudi Zobna ambulanta Tomislav Lajtner dr. dent. med. Zobna ambulanta je odprta v ponedeljek in sredo od 13.00 do 19.00 ure ter torek, četrtek in petek od 7.00 do 13.00 ure.

Sociala

Problematiko socialnega varstva v dolini pokrivajo javne in privatne institucije. V občini Gornji Grad tako deluje DEOS, Center starejših, d.d.

V občini ni bivalne enote za ljudi s posebnimi potrebami kot tudi ni registrirane privatne dejavnosti pomoči na domu in pomoči umirajočim. Medtem, ko se Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, Center za socialno delo Velenje, Varstveno delovni center SAŠA, Rdeči križ Slovenije OZ Velenje ter Materinski dom nahajajo v Mozirju. Takšna oddaljenost različnih centrov pa močno otežuje dostop različnih vrst pomoči občanom Gornjega Grada, predvsem zaradi slabih povezav javnega prometa.

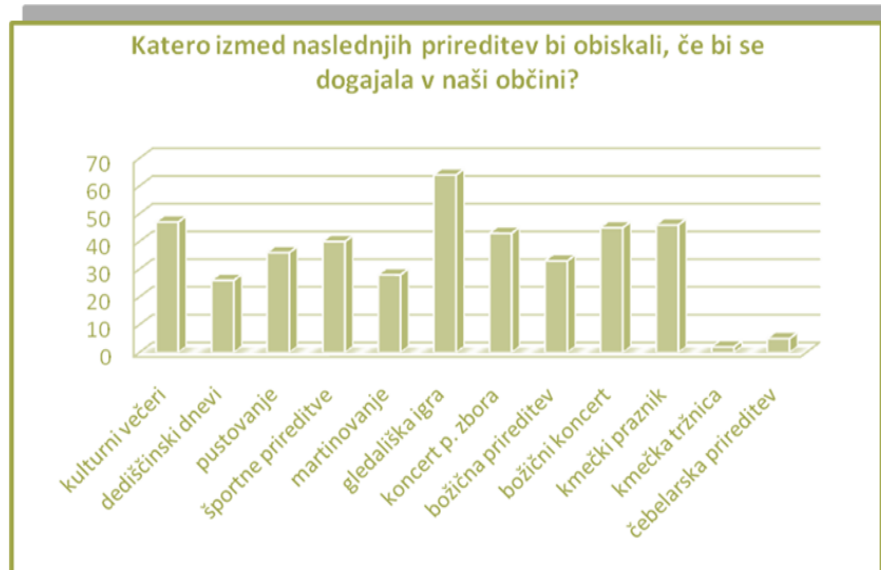
Kultura

V preteklosti je bilo življenje v občini in celotni Savinjski dolini tesno povezano s katoliško cerkvijo. Že leta 1140 so v Gornji Grad prišli črni menihi – oglejski patriarh Peregrin je namreč tukaj ustanovil edinibenediktinski samostan na Slovenskem. Manj znano pa je, da je patriarh Bertold Andeški leta 1237 v Gornjem Gradu načrtoval celo ustanovitev škofije. Ob ustanovitvi ljubljanske škofije leta 1461 ji je cesar Friderik III. poklonil benediktinsko opatijo v Gornjem Gradu. Ljubljanski škofje so okoli leta 1500 samostan prezidali v svojo poletno rezidenco, ki so jo uporabljali do leta 1783. Današnja katedrala sv. Mohorja in Fortunata je največja v Sloveniji. V lapidariju v pritličju zvonika so shranjeni poznoromanski kamnoseški kosi iz okoli leta 1260, ki izvirajo iz križnega hodnika. Iz delavnic v Gornjem Grad izvira tudi Solčavska Marija – v tamkajšnji župnijski cerkvi stoji namreč ena najstarejših Marijinih upodobitev na Slovenskem, kip Marije z Jezusom iz okoli leta 1250. Že v času škofa Tomaža Hrena je bližnja Nova Štifta postala eno najpomembnejših slovenskih romarskih središč, leta 1715 pa jo je nadomestilo Radmirje, ki velja za klasičen primer, kako je po zaslugi prizadevnega duhovnika popolnoma na novo nastala evropsko znana božja pot. Radmirje se tako danes ponaša s pravcato zakladnico dragocenih mašnih plaščev in zlatarske umetnosti vrhunskih baročnih mojstrov iz evropskih prestolnic, ki so jih cerkvi podarili različni evropski dvori.

V občini Gornji Grad je močna ljubiteljska kultura (aktivna gledališka dejavnost amaterskega gledališča pri Kulturnem društvu Gornji Grad) in muzejska dejavnost. Obstaja tudi stoletna tradicija zborovskega petja v Bočni. Prebivalci si želijo pestre

kulturne ponudbe, ki ni nujno odvisna od zmožnosti posameznih lokalnih ponudnikov. Zanimivi pa je, da smo ob analizi vprašanja Katero izmed naslednjih prireditev bi obiskali, če bi se dogajala v naši občini?, dobili občutek, da so krajanje željni prireditev in bi se jih z veseljem tudi udeležili. Katere bi obiskali najraje pa prikazuje spodnji graf.

Graf 3: Obiskanost prireditev v občini

V največjem številu so se anketirani, odločili za gledališke igre, in sicer tovrstne prireditve bi najraje obiskovali, če bi bila v občini večja ponudba prireditev. Zelo zanimivi so jim prav tako kulturni večeri, kmečki prazniki, božični koncerti, različne športne prireditve, pustovanja.

Tabela 20: Seznam enot nepremične kulturne dediščine v občini (vir; Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje občine Gornji Grad, ZVKD OE Celje, februar 2008)

EŠD	Naziv
241737	Bočna- Arheološko najdišče Gradišče
#2886	Bočna - Cerkev sv. Petra
#21764	Bočna - Domačija Kropa 8, 10
#26932	Bočna - Domačija Podhom 10
#4487	Bočna - Gospodarsko poslopje na domačiji Bočna 26
#4485	Bočna - Gospodarsko poslopje na domačiji Otok 7
#4553	Bočna - Grobišče borcev NOB
#4488	Bočna - Hiša Delce 8
#4470	Bočna - Kapelica
#4486	Bočna - Kašča na domačiji Čeplje 2
#9771	Bočna - Kašča Otok 6
#4484	Bočna - Kozolec na domačiji Otok 18
#4483	Bočna - Kozolec na domačiji Otok 33
#9772	Bočna - Kozolec na domačiji Otok 7
#4482	Bočna - Kozolec na domačiji Podhom 8
#9775	Bočna - Mlin pri hiši Kropa 8
#4552	Bočna - Spomenik žrtvam prve svetovne vojne
#16958	Bočna - Spominsko znamenje NOB na Lemonski Poljani
#4447	Bočna - Vas
#4469	Bočna - Znamenje

#4580	Bočna - Žaga pri hiši Kropa 8
#11953	Črnivec - Spomenik NOB
#3206	Dol pri Gornjem Gradu - Cerkev Marijinega darovanja
#23872	Dol pri Gornjem Gradu - Hiša Dol 2
#22091	Dol pri Gornjem Gradu - Hiša z mlinom na domačiji Zgornji Dol 85
#22089	Dol pri Gornjem Gradu - Hiša Zgornji Dol 35
#22090	Dol pri Gornjem Gradu - Hiša Zgornji Dol 8
#21907	Dol pri Gornjem Gradu - Kozolec na domačiji Dol 1
#23873	Dol pri Gornjem Gradu - Kozolec na domačiji Dol 2
#20505	Dol pri Gornjem Gradu - Repenškova domačija
#2994	Florjan pri Gornjem Gradu - Cerkev sv. Primoža in Felicijana
#2553	Florjan pri Gornjem Gradu - Domačija Florjan pri Gornjem Gradu 27
#18504	Florjan pri Gornjem Gradu - Domačija Florjan pri Gornjem Gradu 37
#18505	Florjan pri Gornjem Gradu - Domačija Florjan pri Gornjem Gradu 5
#22002	Florjan pri Gornjem Gradu - Gospodarsko poslopje domačije Florjan 23
#21901	Florjan pri Gornjem Gradu - Hiša Florjan pri Gornjem Gradu 32
#22309	Florjan pri Gornjem Gradu - Kašča na domačiji Florjan 10
#22310	Florjan pri Gornjem Gradu - Kašča na domačiji Florjan 17
#22311	Florjan pri Gornjem Gradu - Kašča na domačiji Florjan 19
#22312	Florjan pri Gornjem Gradu - Kašča na domačiji Florjan 20
#22313	Florjan pri Gornjem Gradu - Kašča na domačiji Florjan 22
#22003	Florjan pri Gornjem Gradu - Kašča na domačiji Florjan 23
#22314	Florjan pri Gornjem Gradu - Kašča na domačiji Florjan 25

#22316	Florjan pri Gornjem Gradu - Kašča na domačiji Florjan 28
#13911	Florjan pri Gornjem Gradu - Lepičnikova kašča Florjan 31
#18506	Florjan pri Gornjem Gradu - Mlin in kapelica domačije Florjan 5
#22315	Florjan pri Gornjem Gradu - Sušilnica na domačiji Florjan 26
#133	Florjan pri Gornjem Gradu - Vislice
#4471	Florjan pri Gornjem Gradu - Znamenje
#2993	Gornji Grad - Cerkev sv. Marije Magdalene
#152	Gornji Grad - Cerkev sv. Mohorja in Fortunata
#18508	Gornji Grad - Domačija Attemsov trg 17, 18
#18509	Gornji Grad - Domačija Prod 15
#18513	Gornji Grad - Domačija Spodnji trg 16
#18512	Gornji Grad - Domačija Spodnji trg 23
#21045	Gornji Grad - Domačija Tlaka 32
#21902	Gornji Grad - Gospodarsko poslopje na domačiji Kocbekova 7
#23870	Gornji Grad - Gospodarsko poslopje pri hiši Attemsov trg 29
#21043	Gornji Grad - Gospodarsko poslopje pri hiši Prod 41
#4556	Gornji Grad - Grobišče borcev NOB
#21239	Gornji Grad - Hiša Attemsov trg 23
#21240	Gornji Grad - Hiša Attemsov trg 24
#21241	Gornji Grad - Hiša Attemsov trg 28
#23871	Gornji Grad - Hiša Attemsov trg 30
#21046	Gornji Grad - Hiša Kocbekova 1
#21237	Gornji Grad - Hiša Kocbekova 9

#21042	Gornji Grad - Hiša Prod 2
#4491	Gornji Grad - Hiša Prod 3
#18510	Gornji Grad – Hiša Spodnji trg 13
#4490	Gornji Grad - Hiša Spodnji trg 16
#18511	Gornji Grad - Hiša Spodnji trg 2
#21044	Gornji Grad - Hiša Tlaka 30
#21238	Gornji Grad - Kegljišče pri hiši Kocbekova 10
#4489	Gornji Grad - Kozolec na domačiji Spodnji trg 23
#4464	Gornji Grad - Samostan
#4555	Gornji Grad - Spomenik žrtvam NOB
#4448	Gornji Grad - Trško jedro
#4472	Gornji Grad - Vodnjak
#18514	Gornji Grad - Žaga na domačiji Šokat 18
#2995	Lenart pri Gornjem Gradu - Cerkev sv. Lenarta
#18515	Lenart pri Gornjem Gradu - Gospodarsko poslopje na domačiji Lenart 9
#230271	Lenart pri Gornjem Gradu - Gospodarsko poslopje na domačiji Lenart 26
#22005	Lenart pri Gornjem Gradu - Kašča domačije Lenart pri Gornjem Gradu 33
#230272	Lenart pri Gornjem Gradu - Kašča domačije Lenart pri Gornjem Gradu 26
#22004	Lenart pri Gornjem Gradu - Mlin domačije Lenart pri Gornjem Gradu 33
#18516	Lenart pri Gornjem Gradu - Sušilnica na domačiji Lenart 28
#3205	Nova Štifta pri Gornjem Gradu - Cerkev sv. Marije Zvezde
#4164	Nova Štifta pri Gornjem Gradu - Kapela Božjega groba
#3207	Šmiklavž pri Gornjem Gradu - Cerkev sv. Nikolaja

#21913	Šmiklavž pri Gornjem Gradu - Hiša Šmiklavž 49
#4541	Šmiklavž pri Gornjem Gradu - Kašča na domačiji Šmiklavž 17
#4542	Šmiklavž pri Gornjem Gradu - Kašča na domačiji Šmiklavž 20
#4543	Šmiklavž pri Gornjem Gradu - Kašča na domačiji Šmiklavž 21
#758	Šmiklavž pri Gornjem Gradu - Kašča Šmiklavž 32
#4590	Šmiklavž pri Gornjem Gradu - Mlin na domačiji Šmiklavž 32
#9799	Šmiklavž pri Gornjem Gradu - Mlin Šmiklavž 17
#28089	Šmiklavž pri Gornjem Gradu - Remšakova domačija Šmiklavž 32
#11920	Šmiklavž pri Gornjem Gradu – Velika kašča na domačiji Šmiklavž 32
#4457	Šmiklavž pri Gornjem Gradu - Vas
#4589	Šmiklavž pri Gornjem Gradu - Žaga Šmiklavž 17
#18517	Tirosek - Gospodarsko poslopje na domačiji Tirosek 49
#22401	Tirosek - Kašča I na domačiji Tirosek 4
#22402	Tirosek - Kašča II na domačiji Tirosek 4
#18518	Tirosek - Kašča na domačiji Tirosek 27
#21903	Tirosek - Kašča na domačiji Tirosek 28
#21904	Tirosek - Kašča na domačiji Tirosek 35
#21905	Tirosek - Kašča na domačiji Tirosek 66
#4545	Tirosek - Kašča na domačiji Podmeninšek Tirosek 58

Muzeji, muzejske zbirke, galerije

- Muzejske zbirke Gornji Grad, galerija »Štekl«

- Seznam zbirk:

1. Etnološka zbirka – ustanovljena 1989
2. Zbirka Antona Jamnika (1862-1942) izumitelja in ljudskega oblikovalca, 1999
3. Etnološka zbirka Šokatnikove domačije, 1999
4. Zbirka fosilov in kamnin, 1999
5. Verska zbirka – ustanovljena 1993
6. Zbirka vizitk in nekrajevskih razglednic, 1995
7. Zbirka občine gornji grad na starih fotografijah, 1995

Sakralna dediščina

CERKEV SV. MOHORJA IN FORTUNATA

Območje sedanje občine Gornji Grad je bilo poseljeno že v prvih stoletjih našega štetja. Po več stoletjih so se semkaj naselili benediktinski menihi in leta 1140 zgradili benediktinski samostan. Že pred letom 1209 so na novo postavili troladijsko cerkev in nov kamnit križni hodnik. S prehodom Gornjega Grada v last ljubljanske škofije leta 1461 se začne novo obdobje arhitekturnega razvoja – pozidava nove cerkve in sprememba samostana v graščino, ki je bila po drugi svetovni vojni porušena.

Cerkev katedralnega tipa je največja in arhitektonsko najpomembnejša baročna stavba na Spodnjem Štajerskem. Po naročilu knezoškofa Ernesta grofa Attemsja je bila pozidana med letoma 1752 in 1760. Iz impozantne cerkvene zunanjsčine najbolj izstopa prednja razgibana fasada, ki posnema arhitekturo oltarnega nastavka. V vrhnjem zaključku fasade se nahajajo kamniti kipi sv. Miklavža, Krščanske ljubezni, Vere in Upanja, delo Jožefa Strauba iz leta 1755. Slika za glavnim oltarjem je delo Leopolda Layerja. Nad oltarji v prečni ladji in prvem paru kapel visijo dragocene slike Martina Johanna Kremser-Schmidta iz leta 1775 in Pavla Kühnla iz ok. l. 1860. V desni kapeli ob prezbitteriju je zakristija, v levi kapeli pa stojijo kulise Božjega groba. V veži so shranjeni renesančni nagrobniki ljubljanskih škofov in Andrejev oltar.

CERKEV SV. MAGDALENE

Sredi pokopališča stoji leta 1869 postavljena neogotska cerkev, katere notranjščino je leta 1870 poslikal Matija Koželj. Veliki in oba stranska oltarja so delo Andreja Cesarja iz leta 1869. Stara cerkev je bila pozidana v sredini 13. st.

CERKEV SV. PRIMOŽA IN FELICIJANA

Cerkev stoji na hribu sv. Primoža ob poti na Menino in je hkrati tudi zelo lepa razgledna točka. L. 1631 se omenja poleg cerkve še kapelo sv. Florjana, ki so jo po l. 1650 s podaljšanjem ladje združili s cerkvijo. Ob prezbitterij so pozidali nizek zvonik. Oltar v Florjanovi kapeli iz ok. 1670 je bil prvotno posvečen Rožnovenski Mariji. Okvir niše je okrašen z reliefnimi medaljoni, ki predstavljajo 15 skrivnosti Rožnega venca. Kip sv. Florjana je delo Ferdinanda Galla iz l. 1760. Ljudska legenda trdi, da so bivale pri tej

cerkvici celo benediktinke. Ohranjena je namreč ena sama listina iz l. 1332, ki "morda" govori o gornjegrajskih benediktinkah. Pri obnovi cerkve l. 1995 je bila odkrita romanska poslikava okenskih ostenj in notranjščine, kar je izrednega pomena, saj skriva v svojih stenah pomembne umetnostno zgodovinske ostanke. Ob vznožju hriba pod cerkvijo stoji kužno znamenje iz 17. st.

CERKEV SV. LENARTA

Cerkev stoji na gorskem obronku, skrita pod Lepenatko in Velikim Rogatcem. Prvič se omenja l. 1426, vendar je gotovo nastala že v 14. st. Poleg skrivnostne zgodovine in legend, ki so se med okoliškimi kmeti spletale na račun cerkve, je bila zgradba v mnogočem prepuščena usodi narave. Sedanja oblika cerkve je rezultat prezidav po l. 1895, ko je snežni plaz cerkev močno poškodoval. Iz časov turških vpadov naj bi bila tudi veriga, s katero je opasana cerkvena fasada. Dejstvo je, da je cerkev grajena na precej skritem in težko dostopnem svetu, torej lahko verjamemo, da je bila prikladno in varno skrivališče pred nadležnimi Turki.

CERKEV SV. PETRA

Sedanja podoba cerkve, ki stoji v vasi Bočna, je rezultat prezidav l. 1855, ko so ji podrla prezbiterij, dvignili ladjo in prizidali obe zakristiji. Leta 1895 jo je močno poškodoval potres, obnovljena je bila tako, da je od stare cerkve ostal le zvonik iz druge polovice 17. stoletja. Na fasadni strani cerkve je vzdanih pet figuralnih sklednikov, notranjost pa krasijo trije epitafi iz 17. stoletja. Župnija je bila do leta 1905 gornjegrajska podružnica.

CERKEV MARIJINEGA DAROVANJA

Cerkev stoji v zaselku Dol (prej Štajngrob), ki so jo pozidano v začetku 16. st. predelali v letih 1868 – 1873. V oltarnih nastavkih iz časa zadnje pozidave cerkve je več baročnih kipov in oljnih slik.

CERKEV SV. MIKLAVŽA

Sedanja cerkev oktogonalnega tlorisa je bila l. 1872 zgrajena v neogotskem slogu na mestu starejše cerkve v zaselku Šmiklavž pri Novi Štifti, ki se omenja l. 1426 v gornjegrajskem urbarju. Notranjščina je dekorativno poslikana, stranska oltarja pa sta narejena v poznobaročni tradiciji in sta iz l. 1833. Kamnit kropilnik ima napis: L.N. 1653.

CERKEV MARIJE ZVEZDE

Prvo cerkev na Metuljskem hribu v Novi Štifti so postavili med letoma 1558 –1560, ker so se tu zgodili razni čudeži. Imenovala se je "nova ustanova" (Neu Stift). Prvotna cerkev je imela tri ladje, lesen lepo rezljan strop in enajst oltarjev. Zunaj so jo krasile skrivnosti, slike rožnega venca. Imela je en zvonik in je bila zidana v gotsko-renesančnem slogu. Ta Marijina cerkev je bila do leta 1772 podružnica župnije Gornji Grad in nato postala samostojna župnija.

Po požaru l. 1850 so zgradili sedanjo cerkev, ki jo je l. 1854 posvetil škof Anton Martin Slomšek. Prezbiterij je bil poslikan l. 1865 z evharistično vsebino, na slavaloku in na prvih dveh kupolah je okoli Marijinega venčanja v petih slikah uprizorjen nastanek božje poti. Tretja kupola ima slike Marijinega oznanjenja, Vnebovzetja in Brezmadežnega spočetja. Cerkev je zgrajena v novorenesančnem slogu in ima dva mogočna zvonika. Veliki oltar je bil izdelan l. 1911, na konzolah prezbiterija stojijo štirje baročni kipi iz prve polovice 18.

74 % vprašanih se ne želi aktivno ukvarjati s turizmom in na drugi strani je 26 % takih občanov, ki pa se s turizmom želijo resneje ukvarjati. Na vprašanje je odgovorilo le 74 anketiranih.

Gospodarski položaj v Gornjem Gradu

Stanje na področju gospodarstva

V občini prevladujejo majhna podjetja oziroma gospodarske družbe, ki le redko zaposlujejo več kot 10 ljudi. V občini je 154 podjetij in je po podatkih statističnega urada njihov prihodek 38.727 €, zaposlujejo pa 484 oseb. Največ je avtoprevoznikov, veliko se jih ukvarja z dejavnostmi gradbeniške in lesarske stroke, ostala podjetja pa imajo po večini registrirano storitveno dejavnost. (Osebne izkaznice podjetji lahko najdemo na spletni strani občine Gornji grad in sicer na www.gornji-grad.si, pod naslovom Gospodarstvo-podjetja).

Vrednost bruto investicij v nova osnovna sredstva je bila v občini v letu 2008 (710 €/prebivalca) nižja od slovenskega povprečja 3.165 €/prebivalca.

Edini srednje veliki gospodarski družbi sta podjetji Interdent d.o.o. ter Smreka d.o.o.

- **Interdent d.o.o.** je družinsko podjetje, ki ima sedež podjetja v Celju, v Dolu pri Gornjem Gradu ima proizvodnjo dentalnih voskov. Njihovi zelo zanimivi so proizvodi za izdelavo zobno protetičnih nadomestkov v zobnem laboratoriju, izvajajo pa tudi servis zobotehnične in stomatološke opreme.
- Tradicija podjetja **Smreka d.o.o.** iz Gornjega Grada že sega v leto 1955, ko je podjetje pričelo z izdelavo prvih montažnih objektov. Danes je vodilni proizvod podjetja masivna lesena hiša – brunarica, ki je odraz dolgoletne tradicije. Osnovni gradbeni material je smrekov les.

Pomembno pa je omeniti tudi Zgornjesavinjsko kmetijsko zadrugo Mozirje, z.o.o. ki ima sedež v Gornjem Gradu in prav tako zaposluje večje število ljudi.

Zadruga proizvaja in odkupuje: mleko, klavno živino, jagnjeta, konzumna jajca, hmelj in les. Ukvarja se z trgovino na drobno, gostinstvom, prevoznimi storitvami.

Tabela 21: Samostojni podjetniki v deležih po občinah, s številom zaposlenih, prihodki od prodaje in vrednostjo aktive (Vir: AJPES)

Temeljni podatki	Podjetniki v deležih	Zaposleni		Čisti prihodki od prodaje
		Število	Delež v %	Znesek v 000 EUR
Gornji Grad	12,6	79	11,2	4.074,6

Višina povprečnih mesečnih plač zaostaja za slovenskim povprečjem, saj je v občini Gornji Grad plača za cca. 20 % nižja od slovenskega povprečja, v neto znesku za 17 %. Še najvišje plače so na področju izobraževanja in najmanjše na področju predelovalne dejavnosti.

Tabela 22: Povprečne mesečne plače po dejavnostih, november 2009 (Vir: SURS 2009)

Dejavnost	Bruto plača		Neto plača	
	Gornji Grad	Slovenija	Gornji Grad	Slovenija
Skupaj (SKD)	1.146,88	1.434,56	775,16	927,57
Predelovalne dejavnosti	826,86	1.198,06	573,70	798,03
Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	1.234,30	1.273,08	818,06	827,86
Izobraževanje	1.686,55	1.718,81	1.111,93	1.105,88

Vsak 27. prebivalec občine je bil v letu 2008 prejemnik vsaj ene denarne socialne pomoči. Za celotno Slovenijo pa je veljalo, da je bil vsak 28. prebivalec prejemnik vsaj ene denarne socialne pomoči.

Stopnja brezposelnosti

V zadnjih dveh letih se je število brezposelnih oseb povečalo. Če je bilo v januarju leta 2008 108 brezposelnih oseb in je bila stopnja registrirane brezposelnosti 9,7 %, je bilo decembra 2009 121 brezposelnih oseb s stopnjo brezposelnosti 10,3 %.

Po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje, Območna služba Velenje, je največ brezposelnih oseb z I. in II. stopnjo izobrazbe, manj s III. in VI. stopnjo, še manj s V. stopnjo, nato s VII. in VIII. stopnjo ter najmanj brezposelnih s VI. stopnjo. V Gornjem Gradu je bila meseca decembra 2009 za 0,6 % večja stopnja registrirane brezposelnosti v primerjavi s slovenskim povprečjem. Sosednje občine imajo večjo stopnjo registrirane brezposelnosti, razen občine Nazarje, ki ima manjšo brezposelnost kot občina Gornji Grad. V Gornjem Gradu je 14 % vseh brezposelnih oseb v Zgornje Savinjski dolini (leto 2009).

Tabela 23: Število nezaposlenih oseb v občini Gornji Grad po letih (Vir: Zavod RS za zaposlovanje, Območna služba Velenje)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Št. brezposelnih	122	131	131	122	86	116	119	97	98	121

V mesecu oktobru leta 2010 je bila stopnja registrirane brezposelnosti v občini Gornji Grad 11,8. V primerjavi z drugimi občinami v Zgornje Savinjski dolini je bila manjša stopnja registrirane brezposelnosti v občini Mozirje 9,4, v občini Solčava, kjer je bila 11,1 in enaka 11,8 v občini Nazarje. V drugih občinah je bila večja in sicer na Ljubnem ob Savinje je znašala 12,2, na Rečici ob Savinji pa 12,7 in v občini Luče 12,9. Stopnja se je v letu 2010 od januarja do oktobra povečala za 0,7, to je za 15 oseb. Zanimivo je, da je v

občini Gornji Grad več brezposelnih oseb moških in manj žensk, kar je v drugih občinah Slovenije običajno obratno. V letu 2010 je bilo od skupaj brezposelnih oseb 138 kar 80 moških in 58 žensk. Še vedno pa je največ brezposelnih oseb s I. stopnjo izobrazbe in starih od 50 do 60 let.

Tabela 24: Registrirana brezposelnost po strokovni izobrazbi, december 2010 (Vir: Zavod za zaposlovanje, Območna služba Velenje)

	Stopnja izobrazbe								
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII. + VIII.	B. Š.	Skupaj
Gornji Grad	43	8	/	36	39	2	10	/	138

Tabela 25: Registrirana brezposelnost po starostnih razredih, december 2010 (Vir: Zavod za zaposlovanje, Območna enota Velenje)

	Do 18 let	18-25 let	25-30 let	30-40 let	40-50 let	50-60 let	60 in več	Skupaj
Gornji Grad	/	19	19	25	31	42	2	138

Tabela 26: Registrirana brezposelnost po trajanju brezposelnosti, december 2010 (Vir: Zavod za zaposlovanje, Območna služba Velenje)

Do 3 mesecev	3-6 mesecev	6-9 mesecev	9-12 mesecev	1-2 leti	2-3 leta	3-5 let	5-8 let	8 in več let	Skupaj
30	23	12	12	27	6	8	12	8	138

Pregled Področja v katere je občina Gornji Grad v zadnjem obdobju največ vlagala in kjer tudi izkazuje nadpovprečno porabo.

Tabela 27: Primerna poraba občin na območju Zgornje Savinjske doline za leto 2012

	Število preb.	Površina v km ²	Dolžina javnih cest in poti	Mlajši od 15 let (0 do 14)	Starejši od 65 let (65 in več)	PRIMERNA PORABA v €
GORNJI GRAD	2.604	90,1	104,860	374	472	1.953.924
LJUBNO	2.761	78,9	128,760	430	487	2.115.204
LUČE	1.625	109,5	144,095	243	286	1.759.600
MOZIRJE	4.153	53,5	94,599	671	724	2.527.543
NAZARJE	2.667	43,4	65,451	391	423	1.639.248
REČICA OB SAVINJI	2.365	30,1	57,574	339	425	1.928.818
SOLČAVA	542	102,8	32,489	79	103	736.942
RS						1.125.447.071

Glede na pregled področji v katere je občina Gornji Grad, v preteklih letih vlagala največ, pa nas je zanimalo, kakšni pa so predlogi, potrebe ter ideje občanov za nadaljnji razvoj družbenih in gospodarskih področji v občini.

Na anketno vprašanje je odgovarjalo 30 vprašanih. Vprašanje je bilo odprtega tipa in posamezniki so navedli nekaj predlogov, ki jih vidijo kot možnost nadaljnega razvoja občine. Dobili smo naslednje odgovore:

Graf 5: Predlogi za razvoj občine

9 občanov meni, da bi bilo potrebno urediti kolesarske in pešpoti. Ker se tudi območje občine Gornji Grad ni moralo izogniti globalni gospodarski krizi, si posamezni prebivalci želijo, da bi bilo več podjetniških idej. 6 prebivalcev pravi, da bi za razvoj občine bila potrebna večja družabnost prebivalcev. Prav tako 6 anketirancev meni, da bi bilo nujno potrebno urediti cestno omrežje. Nenazadnje pa si precejšen delež občanov želi novih delovnih mest.

PRILOGA 3: OCENA SKLADNOSTI OBČINSKIH PRIORITET

SKLADNOST LOKALNE RAZVOJNE STRATEGIJE Z DRŽAVNIMI OPERATIVNIMI PROGRAMI

Strategija razvoja Slovenije (SRS)

Lokalna razvojna strategija občine Gornji Grad je usklajena z SRS, saj so med štirimi temeljnimi cilji SRS (SRS 2005, 5) kar trije takšni, ki jih je smiselno upoštevati na lokalni ravni:

- hiter gospodarski razvoj in povečanje zaposlenosti v skladu s cilji Lizbonske strategije. Ta cilj je možno doseči s spodbujanjem inovativnosti in podjetništva, povečanjem uporabe informacijsko komunikacijske tehnologije ter z vlaganjem v učenje, izobraževanje, usposabljanje
- izboljšanje kakovosti življenja in blaginje prebivalcev (naložba v učenje, izobrazbo, kulturo, bivalne pogoje)
- uveljavljanje načela trajnostnega razvoja v občini na vseh področjih

Med ključnimi razvojnimi prioritetami (SRS 2005, 6) SRS so tudi naslednje, ki so pomembne za razvoj občine Gornji Grad:

- spodbujanje podjetniškega razvoja in povečanje konkurenčnosti
- povečanje prilivov razvojno spodbudnih domačih in tujih naložb
- spodbujanje vseživljenjskega učenja
- zagotavljanje optimalnih pogojev za zdravje
- izboljšanje gospodarjenja s prostorom

Upoštevanje ciljev SRS pri razvoju občine Gornji Grad pomeni ne samo sledenje državnim razvojnim ciljem, ampak tudi evropskim (Lizbonska strategija). S tem pa se veča tudi stopnja verjetnosti odobritve projektov občini, saj se ti presojajo na državni in evropski ravni tudi z vidika doseganja ciljev širše skupnosti.

Resolucija o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007-2023

Lokalna razvojna strategija občine Gornji Grad je usklajena z Resolucijo o nacionalnih razvojnih projektih 2007-2023, ki zajema ključne (velike) razvojno-naložbene projekte, pri uresničitvi katerih bo sodelovala država. Gre za tiste projekte, katerih izvedba se bo na državni, pa tudi regionalni ravni osredotočila na posamezne razvojne pobude in sredstva ter z njimi dosegla razvojni preboj države kot celote. Resolucija o nacionalnih razvojnih projektih je usmeritev in orodje za načrtovanje javnih financ na eni strani ter resornih programov in strategij na drugi.

Daje tudi jasno znamenje regijam, lokalnim skupnostim in razvojnim partnerstvom, v katere vsebine na projektni ravni namerava država prednostno vlagati v naslednjem srednjeročnem obdobju. Med 16 velikimi razvojnimi projekti, ki jih navaja resolucija (SVR 2006), neposredno zadeva občino Gornji Grad predvsem izgradnja gospodarskega

središča TEHNOPOLIS+ v Savinjski regiji. To bo obsegalo tehnološki park, univerzitetni inkubator, visokošolsko izobraževalno središče s spremljajočimi objekti, regijski mrežni inkubator, regijsko mrežo tehnoloških centrov, mrežo regijskih poslovnih centrov in vzpostavitev velike poslovno-industrijsko-logistične cone nacionalnega pomena.

Program razvoja podeželja (PRP) Slovenije 2007 - 2013

V skladu s strateškimi smernicami EU mora politika razvoja podeželja podeželskim območjem pomagati, pri doseganju večje konkurenčnosti, ustvarjanju novih delovnih mest in inovativnosti. Za doseganje navedenih ciljev pa so nujne predvsem naložbe v ljudi, znanje in izkušnje, v kapital v kmetijskem in gozdarskem sektorju, v nove načine okolju prijaznega delovanja in v ustvarjanje več in boljših delovnih mest na podeželju.

Politika razvoja podeželja pomaga podeželskim območjem, da izpolnjujejo svoj potencial kot privlačen kraj za naložbe, delo in življenje.

Za spodbujanje inovacij in podjetništva so pomembne lokalne pobude (npr. LEADER), ki prispevajo k ustvarjanju novih delovnih mest, zvišanju dohodkov in promociji enakih možnosti na podeželju. Prav tako so pomembne podpore za razširitev dejavnosti. Precejšen vir dohodka in zaposlitvenih možnosti na podeželju predstavljajo tudi okoljem povezane aktivnosti, kot je npr. turizem.

Lokalna razvojna strategija občine Gornji Grad je usklajena z RRP Slovenije, saj so med skupnimi cilji (PRP 2007, 83) za razvoj občine Gornji Grad pomembni zlasti naslednji cilji:

1. ohraniti poseljenost podeželja
2. izboljšati kvaliteto bivanja na podeželju (obnova in razvoj vasi, ohranjanje in izboljšanje dediščine podeželja)
3. vključiti lokalna partnerstva v razvoj podeželja
4. spodbuditi medregijsko in čezmejno sodelovanje.

Državni razvojni program 2007-2013 ter na njem temelječi strateški dokumenti za izvajanje kohezijske politike Evropske unije v Sloveniji (DRP 2007-2013)

Razvojne usmeritve in razvojne prioritete Razvojnega programa Občine Gornji Grad so usklajene z nacionalnimi razvojnimi dokumenti za obdobje 2007-2013, predvsem z Državnim razvojnim programom za to obdobje, kar je razvidno iz spodnje tabele:

Usklajenost Razvojnega programa Občine Gornji Grad z DRP po prioritetah

Razvojni program občine Gornji Grad		DRP Republike Slovenije 2007-2013	
Prednostne usmeritve	Prioritetne naloge	Prioriteta DRP	Osrednji projekti Slo
Konkurenčno gospodarstvo na osnovi razvojno tehnološkega prestrukturiranja	Gospodarska rast	Konkurenčno gospodarstvo in hitrejša gospodarska rast	Razvojna mreža Slovenije
Konkurenčnost turizma a na osnovi naravnih, kulturnih in drugih danosti ter kot priložnost v procesih prestrukturiranja	Turistična regija	Konkurenčno gospodarstvo in hitrejša gospodarska rast	Povezovanje naravnih in kulturnih potencialov v integralne produkte
Ohranitev naravne in kulturne krajine, uravnotežen policentrični razvoj in poseljeno podeželje	Okolju prijazna regija	Povezovanje ukrepov doseganje trajnostnega razvoja	Učinkovito upravljanje z okoljem
Učinkovitejša uporaba znanja za gospodarski razvoj in kakovostna delovna mesta – znanje za prestrukturiranje	Ljudem prijazna regija	Učinkovito ustvarjanje, dvosmerni pretok in uporaba znanja za gospodarski razvoj in kakovostna delovna mesta Moderna socialna država in večja zaposlenost	Mobilnost za podporo gospodarskemu razvoju

SKLADNOST LOKALNE RAZVOJNE STRATEGIJE Z REGIONALNIM RAZVOJNIM PROGRAMOM SAVINJSKE REGIJE 2007- 2013

RRP Savinjske regije za obdobje 2007-2013 temelji na 4 prioritetah, 16 programih in 55 ukrepih. Te prioritete so: Tehnološko napredna regija; Regija inovativnega turizma; Okolju prijazna in dostopna regija; Regija ustvarjalnega razreda (izobraževanje, vseživljenjsko učenje). Ob pregledu prioritet lahko potrdimo, da prioritetne naloge zastavljene v Lokalnem razvojnem programu občine Gornji Grad skladajo s prioritetami RRP Savinjske regije.

**SKLADNOST LOKALNE RAZVOJNE STRATEGIJE S PROGRAMOM RAZVOJA PODEŽELJA
OBMOČJA LAS-LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA ZA ZGORNJO SAVINJSKO DOLINO
(OBČINE MOZIRJE, NAZARJE, GORNJI GRAD, REČICA OB SAVINJI, LJUBNO, LUČE,
SOLČAVA)**

Občine Ljubno, Luče, Solčava, Gornji Grad, Nazarje in Mozirje so se v letu 2002 odločile za izdelavo skupnega razvojnega dokumenta - Lokalne razvojne strategije za Zgornjo Savinjsko dolino - in o tem podpisale sporazum. Občina Rečica ob Savinji v tem času še ni bila samostojna občina.

Lokalna razvojna strategija je rezultat procesa oblikovanja usmeritev prihodnjega skupnega razvoja na podeželskem območju Zgornje Savinjske doline, to je na območju občin Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Rečica ob Savinji, Ljubno, Luče in Solčava. Osnova za pripravo strategije so bili predhodni razvojni programi na območju z posodobitvami in nadgradnjami, predvsem z aktivnostmi za vzpostavitev dobrega partnerstva v okviru ustanovitve Lokalne akcijske skupine za prehod na pristop LEADER.

Lokalna razvojna strategija za Zgornjo Savinjsko dolino je usklajena z programi in politikami tako na lokalni kot tudi na nacionalni ter evropski ravni; z Uredbo Sveta (ES) št. 1698/2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) z dopolnitvami, z Nacionalnim strateškim načrtom razvoja podeželja 2007 – 2013, s programom razvoja podeželja RS za obdobje 2007 – 2013, kot tudi z Regionalnim razvojnim programom Savinjske regije 2007 – 2013 ter Območnim razvojnim programom Savinjsko – šaleške regije za obdobje 2007 – 2013. Izdelana je na podlagi Smernic in priporočil za izvajanje pristopa LEADER v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2007 – 2013.